

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

CASOPIS JE IZHAJAL KOT «RUDAR».
GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA
LIGNITA VELENJE. — OD 1. MAJA 1965 DALJE
GA IZDAJA OBČINSKI ODBOR SZDL VELENJE.

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK
LJUBAN NARAFS

TEHNIČNI UREDNIK IVAN FIJAVZ

20. oktober 1966 — LETO II. ŠT. 18 (36)

CENA 30 NOVIH PAR ALI 30 STARIH DIN
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

NAŠ PRAZNIK V ZNAMENJU NOVIH DOSEŽKOV

Osrednja proslava letošnjega občinskega praznika je bila v Pesju

Ne moremo naštetih vseh številnih prireditev, ki so bile ob letošnjem občinskem prazniku. Toliko jih je bilo in na tolikih mestih, da jih nismo mogli vseh obiskati. Začele so se v nedeljo, 2. oktobra v Soštanju, v kraju, ki so ga pred 25 leti napadli borci I. štajerskega bataljona in ga za nekaj ur osvobodili.

Tu je bilo tega dne občinsko prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško. V Ravnah pri Soštanju pa so krajevne družbenopolitične organizacije priredile kulturni program. Med tednom so se nato vrstile športne prireditve v Velenju in Soštanju. Naša redakcija je priredila v petek in soboto pokalni košarkarski turnir, na katerem so sodelovale mestne reprezentance iz Ljubljane, Maribora, Celja in Soštanja. Na Pustem gradu in na Goricah pa so Soštanjčani kurili kresove.

8. oktobra je bilo največ prireditev. V Soštanju je bila dopoldne pri spomeniku na Cesti talcev komemoracija. Govoril je Rudi Bajc, sodelovali pa so pionirji iz soštanjskih osnovnih šol in godba na pihala »Zarja«. Ta godba je v dopoldanskem času priredila tudi koncert partizanskih in borbenih pesmi na vrtu hotela »Kajuhov dom«. V Pesju pa so odprli obnovljeno osnovno šolo.

Popoldne so na velenjskem gradu odprli muzej slovenskih premogovnikov. Zvečer pa je bil v Pesju taborniški večer in komorna prireditev v priredbi mladinskih pevskih zborov, godb na pihala in recitatorjev občine Ve-

lenje. V Smartnem ob Paki je domača »Svoboda« priredila zabavni večer. Soštanjčani pa so si lahko ogledali ljudsko igro v treh dejanjih »Ugasle luči«.

V nedeljo, 9. oktobra je bila najprej svečana seja občinske skupščine Velenje v domu ZB NOV v Pesju. Tu so tudi podelili štiri Kajuhove nagrade. Slavnostni govor pa je imel predsednik skupščine občine Velenje Peter Krapež.

Slavje občinskega praznika se je zaključilo v nedeljo na osrednji proslavi v Pesju. Nastopili so združeni mladinski pevski zbori, recitatorji in rudarska godba. Celotni recital, ki so ga izvajali nastopajoči v režiji Jožeta Klančnika, je govoril o bojih, naporih in zmagah prebivalcev Saleške doline. Dirigent rudarske godbe je bil Ivan Marin ml., združenih

(Nadaljevanje na 2. strani)

Slavnostna seja v Pesju

LETOŠNJA SLAVNOSTNA SEJA V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA JE BILA V DOMU ZB NOV V PESJU • PODELILI SO ŠTIRI KAJUHOVE NAGRADE

Slavnostno sejo, ki je bila v nedeljo, 9. oktobra ob 8. uri zjutraj v domu ZB NOV v Pesju, je vodil predsednik občinskega odbora Socialistične zveze Franc Pristovšek. Potem, ko je pozdravil navzoče odbornike obeh zborov, člane predsedstva občinskega združenja borcev NOV in občinskega odbora SZDL, med njimi pa še posebej gosta Franca Leskoška-Luka, predsednika republiškega združenja ZB NOV, je spregovoril Peter Krapež.

Predsednik skupščine občine Velenje Peter Krapež je najprej govoril o dogodkih, ki so se pred 25 leti srečali na Grmadi nad Plešivcem borci Pohorske, Savinjske in Revirske čete in formirali I. Stajerski bataljon. Skupaj so pripravili in izvedli v noči med 7. in 8. oktobrom

prvi partizanski napad na mesto v Sloveniji. Ta dogodek je prišel v anale naše narodnoosvobodilne borbe zato, ker je bil izveden v času, ko so nemške sile na vseh bojiščih Evrope zmagovale in ko je izgledalo, da je brezuspešen vsak upor. (Nadaljevanje na 2. strani)

V KAKŠNI FAZI SO PRIPRAVE ZA IZGRADNJO ELEKTRARNE ŠOŠTANJ III

S predvideno izgradnjo enega 200 MW agregata v Soštanju še vedno ne bi rešili vseh potreb električne energije. Tovarna aluminija Kidričevo bi po 1970. letu primanjkovalo toliko električne energije, da bi imeli 8.000 ton aluminija izgube na leto. Zato so v Kidričevem nameravali zgraditi lasten agregat moči 75 MW.

Elektrarna Soštanj in tovarna aluminija Kidričevo pa sta prišli do zaključka, da bi bilo pametno oba agregata združiti v enega in postaviti v Soštanju 275 MW turboagregat. Podpisali so pogodbo v tem smislu, da bo 75 MW namenjenih tovarni aluminija v Kidričevem, ki bo tudi prispevala ustrezen del investicijskih sredstev.

Poslovno združenje za energetiko SRS je zaradi tega spremenilo investicijski program za termoelektrarno Soštanj III. Sedanji program predvideva povečanje zmogljivi-

vosti od predvidenih 200 na 275 MW.

Zdaj pa morajo še razčistiti z banko vprašanje deviznega financiranja in dobiti garancijo Jugoslovanske investicijske banke za najetje inozemskega kredita. Vsa navedena problematika naj bi se rešila do sredine novembra, do konca leta pa bi potem podpisali pogodbe o nabavi opreme.

Pomlad 1967. leta bodo začeli z gradnjo novega 275 MW agregata, ki ga bodo prizidali sedanji elektrarni.

Poteza o združenem financiranju med elektrarno Soštanj in tovarno aluminija Kidričevo je nadvse pomemben primer investicijskega sodelovanja med proizvajalci električne energije in velikimi potrošniki. Takšna sodelovanja bodo prav gotovo v prihodnje zavzemala važno mesto pri nadaljnjem financiranju gradenj energetskih objektov.

Na slavnostni seji je bil tudi Franc Leskošek-Luka

Udeleženci seje poslušajo slavnostni govor

NAŠ PRAZNIK

(Nadaljevanje s 1. strani)

pevskih zborov pa Vito Kolšek. Glavna recitatorja sta bila Mira Klančnik, učiteljica iz Pesja in Tone Seligo, učencem rudarskega šolskega centra. Ob koncu kulturnega programa je mladinska godba rudarskega šolskega centra izvedla še krajši promenačni koncert. Popoldne so v Pesju slavili še tamkajšnji gasilci, nato pa je bila v obnovljeni dvorani prosta zabava.

Na velikem zborovanju v Pesju je govoril predsednik občinskega odbora SZDL FRANC PRISTOVŠEK.

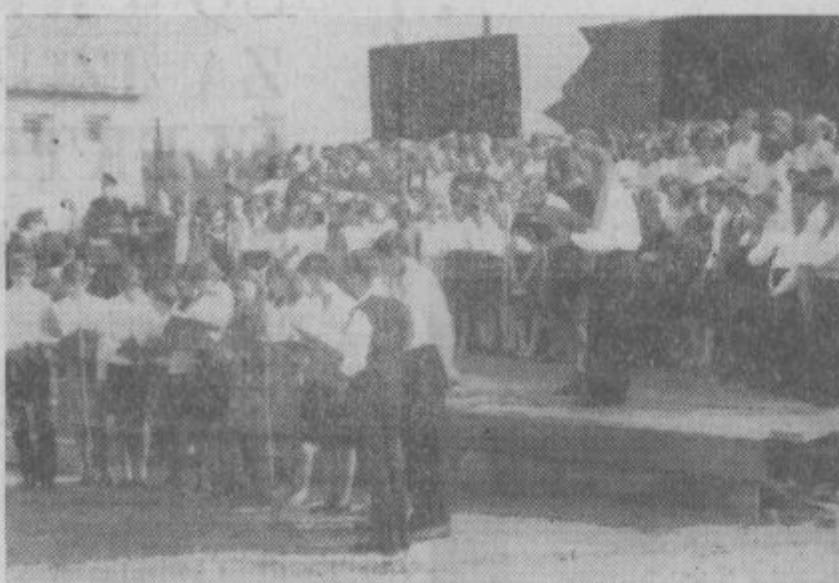
Najprej je povedal, da letošnji občinski praznik praznujemo še s posebnim obeležjem, saj je 25-letnica ljudske vstaje jugoslovanskih narodov. V tej vstaji je sodelovalo z vso intenzivnostjo tudi prebivalstvo Saleške doline. Od prvih dni okupacije za vse do zmagovitih spomladanskih dni v letu 1945, je na tem področju živo plamtel duh ljudske vstaje.

Ni slučaj, da praznujemo letošnji praznik v letošnjem jubilejnim letu prav v Pesju, je dejal predsednik občinskega odbora SZDL. V tem kraju, kjer je bilo že pred vojno združenega precej delavstva, predvsem tistih, ki so delali v velenjskem rudniku, je bilo že takrat živahno središče revolucionarne dejavnosti. Tu je delovala močna SKOJ-evska organizacija, narodno obrambni odbor, ki je pod vodstvom komunistov — kot tudi v Sošanju in Velenju — aktivno sodeloval v borbi proti Hitlerjevimi petokolonšem. V Pesju je bilo tudi močno delavsko prosvetno društvo »Zarja«. Pred letom 1956 je bilo Pesje središče naprednega revolucionarnega gibanja v Saleški dolini, ki se mu je v zadnjih letih pred vojno pridružil zlasti Sošanjan. Tudi med narodnoosvobodilno vojno je bilo Pesje stalno žarišče narodnoosvobodilne boje. Prvoborec iz Pesja so zelo pomembno in aktivno sodelovali v napisni akciji v noči od 6.

na 7. julij 1941. Po tej napisni akciji je bilo v Pesju deportiranih mnogo članov SKOJ in drugih privrženec osvobodilnega gibanja. Ze sam podatek, da je samo iz Pesja padlo v narodnoosvobodilni borbi okrog 70 prebivalcev pričča kako intenzivno je bil ta kraj takrat vključen v našo ljudsko revolucijo.

Nato je Franc Pristovšek podrobno govoril o partizanskem napadu prve dni oktobra 1941. leta na mesto Sošanjan. Nemci so se 10. oktobra maščevali na njim svojski, okrutni in zverinski način. V Sošanju so ustrelili 10 nemočnih talcev, med njimi tudi sekretarja SKOJ za celjsko področje Dušana Finžgarja. Hoteli so na vsak način preplasti prebivalstvo in zmanjšati velik moralni uspeh, ki ga je imel med vsemi

z vso odločnostjo zahtevo po nadaljnjem razvijanju samoupravljanja, ki je edina in pravilna pot razvoja naše družbe. Boriti se moramo za to, da samoupravljanje še bolj intenzivno vnašamo v vse naše organizacije, v delovne organizacije in delovne enote, v delo naše občinske skupščine in v delo družbeno političnih organizacij. To pomeni, da se moramo o vseh stvarih odkrito in temeljito pomeniti, predno jih sklenemo. Pomeni pa tudi, da moramo vse tako sprejete sklepe dosledno in disciplinirano izvajati. Vse naše delo in življenje mora biti prepregneno z duhom zdrave in odgovorne kritičnosti in z duhom žive ustvarjalnosti vseh naših delovnih ljudi. Franc Pristovšek pa je svoj govor zaključil: »V čim večji meri bomo

Program na centralni proslavi v Pesju so izvajali recitatorji, združeni pevski zbori in rudarska godba

Slovenci na Stajerskem dobro organizirani vojaški napad na Sošanjan.

Ob koncu svojega govora, na osrednji proslavi v Pesju, pa je predsednik občinskega odbora SZDL prikazal dinamiko rasti industrijske proizvodnje, ki je letos zopet v znatnem porastu. Nato je dejal, da je IV. plenum ZKJ pred nas postavil

s tem uspehi, s tem večjim zadovoljstvom se bomo čez leto dni zopet srečali na proslavi našega občinskega praznika.

Tako smo prebivalci velenjske občine svečano proslavili svoj občinski praznik, ki smo ga povezali z jubilejno 25-letnico vstaje jugoslovanskih narodov.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE - SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE - SEJA OBČI

NOVE CENE TOPLOVODNEMU OGREVANJU

30. septembra je občinska skupščina po krajših poenih počitnicah zopet začela s svojimi rednimi sejami. Dnevni red te seje je imel 11 točk. Najvažnejši sta bili vsekakor določitev stališča občinske skupščine k osnutku novega zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja v SR Sloveniji in izdaja soglasja k novim tarifam za toplovodno ogrevanje, ki jih je predpisal rudnik lignita Velenje.

Novi zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja, ki bi naj zagotovil večja sredstva za potrebe šolstva in drugih oblik izobraževanja je že dalj časa v javni razpravi. S tem zakonom bi se naj zagotovilo predvsem dovolj sredstev za potrebe šolstva ter z ustanovitvijo izobraževalnih skupnosti razvilo samoupravljanje na tem področju. Ta osnutek so obravnavale vse delovne skupnosti v naših izobraževalnih zavodih, kakor tudi skupni sestanek predstavnikov šol in delovnih ter družbeno političnih organizacij, ki sta ga sklicala občinski sindikalni svet ter občinski odbor SZDL. Tudi občinska skupščina se je pridružila mnenju predhodne javne razprave, da se s samimi zakonskimi instrumenti ne bo zagotovilo dovolj sredstev za redno dejavnost šolskih zavodov in za investicije na tem področju, čeprav si gospodarske organizacije žele, da bi se s predpisi določilo plačevanje prispevkov za šolstvo v taki višini kot je to potrebno in da bi tako odpadlo prostovoljno zbiranje sredstev za potrebe šolstva. Prav verjetno pa je, da se ta želja ne bo mogla uresničiti, ker je iz dosedanjih osnutkov predpisov o stopnjah prispevkov, ki se bodo odvajali za šolstvo razvidno, da se bo z njimi zbralo premalo sredstev za vse potrebe šolstva in izobraževanja v občini. Prav zaradi tega odbornike občinske skupščine

skrbi, kako se bodo v bodoče zbirala dodatna sredstva za te potrebe, ko se predvideva ustanovitev širših regionalnih izobraževalnih skupnosti, preko katerih bo zbiranje potrebnih dodatnih sredstev dosti manj učinkovito kot pa je bilo doslej, ko so jih zbirali organi občinske skupščine. Prav zaradi tega občinska skupščina predlaga pristojnim organom, da bi se v vseh občinah ustanovile občinske izobraževalne skupnosti, ki bi skrbele za osnovne šole in za izobraževanje odraslih, financiranje srednjega in visokega šolstva pa bi naj prevzela republiška izobraževalna skupnost. Za tako mrežo izobraževalnih skupnosti se zavzemajo tudi nekatere druge občinske skupščine, vendar je vprašanje ali bo te predloge upoštevala Skupščina SRS pri sprejemanju tega zakona. Ta in še ostala stališča občinske skupščine do zakonskega predloga so bila dostavljena Republiškem sekretariatu za šolstvo.

Nove cene za toplovodno ogrevanje stanovanj in ostalih prostorov v Velenju je bilo potrebno predpisati, ker se z dosedanjimi cenami ni pokrilo vseh stroškov, ki nastajajo pri tem ogrevanju. Vsi stroški tega ogrevanja znašajo letno 338.000.000 starih dinarjev. S sedanjimi cenami pa se ustvarja okoli 50.000.000 starih dinarjev manj dohodka, tako da je to razlika moral doslej kriti rudnik lignita Velenje, ki skrbi za toplovod-

no ogrevanje v Velenju. Popolnoma razumljivo je, da te razlike delovna skupnost tega podjetja ni dolžna pokrivati in da se morajo celotni stroški enakomerno porazdeliti na vse potrošnike. Nove tarife za toplovodno ogrevanje so določene v razmerju 1 : 3, kar pomeni, da je tarifa za industrijske potrošnike trikrat večja kot pa je tarifa za stanovanjske prostore in šolske zavode. Tarifa za toplovodno ogrevanje v stanovanjih bo znašala od 1. oktobra 1966 dalje 70 starih dinarjev za m² stanovanjske površine, kar je za 20 starih dinarjev več kot je znašala doslej.

Poleg teh pomembnih vprašanj so odborniki občinske skupščine sprejeli nov odlok o povračilu stroškov sodnikom-poročnikom občinskega sodišča v Sošanju, nov odlok o povračilu stroškov odbornikom in članom drugih kolegijjskih organov občinske skupščine, investicijski program za gradnjo osrednjega gasilskega doma za občino v Velenju in sklenili, da se za to gradnjo najame posojilo v znesku 106 milijonov starih dinarjev.

Obravnavali so tudi programe in načrte prehoda na 42-urni delovni teden v podjetjih chrommetal Velenje, izdelovalnice gumiranega papirja v Velenju in projektivnega biroja Velenje. Po teh programih bodo ta podjetja prešla na 42-urni delovni teden postopoma in storila vse potrebne ukrepe, da bo tudi v skrajšanem delovnem tednu dosežen isti dohodek in ista produktivnost dela na zaposlenega, kot je to bilo doslej.

Na seji so delegirali tudi predstavnike občinske skupščine v delavske svete nekaterih delovnih organizacij v družbenih službah ter na lastno prošnjo razrešili dosedanjšega predsednika občinske skupščine. S tajnim glasovanjem so nato odborniki izvolili svojega novega predsednika kakor tudi svojega novega neprofesionalnega podpredsednika.

Naslednja seja občinske skupščine bo zadnje dni meseca oktobra.

OBČANI PRIHAJAJTE PO OSEBNE IZKAZNICE!

Osebnostne izkaznice izdajamo že tri tedne. Kljub temu pa je še dosti občanov, ki niso prišli ponje na določen dan. Res je, da je bilo na začetku izdajanja dosti občanov, ki še niso imeli osebnih fotografij. Verjetno so si v tem času vsi nabavili fotografije. Če je še kdo, ki nima potrebnih fotografij, naj jih čimprej oskrbi, da bo vsaj do sredine novembra lahko prišel po osebo izkaznico. Ker bi lahko ekipe izdelale več osebnih izkaznic, zato naj pridejo takoj vsi, ki so bili že po razporedih v posameznih območjih na vrsti, na pristojni urad, da bodo dobili novo osebo izkaznico.

V popoldanskem času je slabši odziv kakor dopoldan, zato apeliramo na občane, da prihajajo tudi v popoldanskem času v večjem številu. Prav zaradi discipline občanov bodo porasli stroški izdajanja osebnih izkaznic.

Ekipe, ki izdelujejo osebnostne izkaznice, bodo delale še nekaj dni za zamudnike. Tako bo delala ekipa v Velenju od 19. do 24. novembra 1966 in v Sošanju od 19. do 25. oktobra 1966. Po tem času pa bomo ekipe razpustili.

Vsi občani, ki si še do tega časa, ko bodo delale ekipe, ne bodo nabavili novih osebnih izkaznic, bodo lahko vlagali prošnje za izdajo osebnih izkaznic na pristojnem matičnem uradu vsak torek v tednu, osebo izkaznico pa bodo dobili kasneje.

Po zakonu o osebnih izkaznicah poteče rok veljavnosti stariim osebnim izkaznicam 3. aprila 1967. Kdor do tega roka ne bo imel izkaznice in če bo zaloten pri prekršku (to je, če bo legitimiran in ne bo imel nove osebnostne izkaznice), bo zaradi tega upravno kaznovan. Zakon predpisuje denarno kazen do 100 N-dinarjev.

Z akcijo zamenjave osebnih izkaznic želimo končati vsaj do konca letošnjega leta. Zato pozivamo vse občane, da pridejo takoj po nove osebnostne izkaznice.

Iz pisarne oddelka za notranje zadeve skupščine občine Velenje

V PESJU JE BILA SLAVNOSTNA SEJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nato je Peter Krapež ocenil gospodarsko gibanje v zadnjem letu. Dejal je, da smo lani proslavljali občinski praznik pod vtisom prvih ukrepov gospodarske reforme, letos pa lahko iz gospodarskih gibanj ugotovljamo, da smo napredovali v našem razvoju. Prikazal je s številkami obseg proizvodnje industrijskih podjetij, povečano produktivnost in nenehno rast osebnih dohodkov. Dotaknil pa se je tudi drugih gospodarskih dosežkov v zadnjem letu, ki se ne dajo izraziti v odstotkih. Omenil je dokončanje zadnjega dela ceste Velenje—Slovenj Gradec in rešen problem s cesto Sošanju—Topolišica.

Predsednik občinske skupščine je govoril tudi o uspehih na področju družbenih služb. V zadnjem letu smo v šolstvu rešili kar dva problema; adaptirana je bila šola v Pesju in I. osnovna šola v Sošanju.

V zadnjem času smo bili priče mnogim razpravam o temeljnih vprašanjih naše družbe. V zvezi s temi vprašanji je Peter Krapež v svojem slavnostnem govoru povedal, da se v vseh dosedanjih razpravah kaže zahteva, da moramo pri našem delu posvetiti več pozornosti delovnemu človeku. V praksi je treba uveljaviti načelo demokratizacije in dati našemu samoupravnemu sistemu mesto, ki mu pripada v družbi. Ni dovolj, če imamo delavske svete in druge samoupravne organe. Skrbeti moramo za to, da se ti ne izgubljajo v formalizmi in da bodo resnični kreatorji politike.

Ko je predsednik skupščine občine Velenje govoril o ciljih za bodoče obdobje je pri tem povedal, da je nadaljnji razvoj vseh področij nesposledno odvisen od stopnje akumulativnosti v proizvodnji in od produktivnosti. Če hočemo napredovati je potrebno zavestno angaziranje vseh ustvarjalnih sil. S skupnimi močmi moramo podpreti pri-

zadevanja za razširitev in modernizacijo proizvodnje, ker bomo le tako dovolj močni. Naša bodočnost je le v povečani materialni bazi, je povedal predsednik občinske skupščine na slavnosti seji v Pesju. To bazo pa si moramo sami ustvariti v medsebojnem razumevanju, objektivnosti, odgovornosti in doslednem izvajanju samoupravnih načel. Vse naše delo pa mora še bolj kot doslej temeljiti na demokratičnih samoupravnih odgovorih, brez kakršnihkoli tendencioznih vplivov — je zaključil svoj govor na slavnosti seji predsednik občinske skupščine Velenje, tovariš Peter Krapež.

Na slavnosti seji so podelili tudi Kajuhove nagrade za leto 1966. Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« iz Sošanja je dobilo 1500 novih dinarjev kot javno družbeno priznanje za vsestransko dolgoletno, množično kulturno delovanje. Edo Laznik, uslužbenec rudnika lignita Velenje je dobil 900 novih dinarjev za dolgoletno prostovoljno delo na področju kulture in prosvete, Jože Kolar, uslužbenec rudnika lignita Velenje je dobil 700 novih dinarjev kot priznanje za uspešno dolgoletno prostovoljno delo na področju kulturno-prosvetne dejavnosti in oblikovanju etičnih družbenih odnosov. Alojz Jevšenak, dipl. strojni inženir iz rudnika lignita Velenje pa je dobil 800 novih dinarjev za dolgoletno prostovoljno delo na področju telesno-vzgojne in športne dejavnosti.

Predsednik občinske skupščine je na seji podelil tudi odlikovanja. Marija Zorž, upraviteljica osnovne šole Pesje, je bila odlikovana z redom dela z zlatim vencem. Franjo Arlič, ravnatelj osnovne šole »Gustava Šiliba« iz Velenja in Lazo Zrnič, upokojenec iz Sošanja, sta dobila red dela s srebrno zvezdo. Slavko Brglez, uslužbenec občinske skupščine je dobil red zasluge za narod s srebrnim vencem. Vida Klemenčič iz Topolišice, Pavla Zakšek in Jože Melanšek pa so dobili medaljo dela.

Peter Krapež — predsednik Skupščine občine Velenje je imel na slavnosti seji govor. Podelil pa je tudi Kajuhove nagrade

KOMUNISTI VELENJSKE OBČINE

dosledni za demokratizacijo odnosov

Ko so na septembrski seji občinskega komiteja ZKS pregledovali aktivnost komunistov po Brionskem plenumu, so ugotovili, da politična dejavnost v velenjski občini nenehno narašča. Ne bomo kronološko prikazovali vseh številnih sestankov na katerih so se v preteklem obdobju sestajali komunisti, ampak bomo izločili le del problemov na katere so oni opozorili.

Glavno izhodišče pri obravnavah so bili problemi v delovnih organizacijah in komunalni samoupravi. Bolj kot kdajkoli prej so se lotili vprašanj, ki zadevajo neposredne proizvajalce. Naj naštejemo samo nekatera: odnosi v samoupravljanju, delitvi po delu, sprejemanje samoupravnih aktov in procesi njihove prilagajanja popolnejšim in sodobnejšim samoupravnim odnosom, vprašanja razširjene reprodukcije, kadrovanje, medsebojni odnosi, vloga komunistov in predvsem njihova odgovornost pri izvajanju sklepov samoupravnih organov.

Pri delu osnovnih organizacij so ugotovili osnovno pomanjkljivost, da se ne izboljšajo pri problematiki in se ne znajdejo vedno pri delu. Zato so ponekod njihovi sestanki prenatrpani s posameznimi problemi in ne zavzemajo jasnih stališč do določenih vprašanj. Pogostokrat so nenehno obravnavanih stališč prenašali izven članskih sestankov. Pojavljali pa so se tudi primeri dvo- ali večstranskega posameznih komunistov. Na večjih sestankih so komunisti kritizirali pomanjkljivo sankcioniranje individualne in kolektivne odgovornosti. Pomembna pa je tudi ugotovitev, da večina osnovnih organizacij nima izdelanih programov dela in se sestajajo samo po potrebi. Komunisti so opozorili tudi na slabo obveščanje članov kolektivov o sklepih samoupravnih organov.

Občinski komitej ZKS je poskušal podati oceno o delu ZK v naši občini po IV. plenumu CK ZKJ. Ta ocena izhaja iz razgovora z vsemi sekretarji OO ZK, nekaterimi člani občinskega komiteja in člani drugih družbeno-političnih organizacij.

Občinski komitej je obravnaval konkretne rezultate dela na gospodarskem in negospodarskem področju. Zlasti pa konkretne probleme in nedelavnost nekaterih članov občinskega komiteja, nekaterih osnovnih organizacij in članov ZK. Pretežni del razprave je posvetil nepravilnim odnosom članov ZK do človeka, samovolji, izigravanju sklepov samoupravnih organov, nesplošnosti pozitivnih zakonskih predpisov in samoupravnih aktov, okoriščenju z družbeno imovino in raznimi drugimi deformacijami.

V težnji, da izboljšajo delo in odpravijo dosedanjo slabost ter napake, oziroma deformacije, so sprejeli sklepe za nadaljnje delo, s katerimi se bodo aktivno vključili v demokratizacijo odnosov v ZK in v družbi sploh.

Ti sklepi so:

1. Dosedanja dokaj ugodni gospodarski razvoj naše občine komuniste ne sme zavesti, da ne bi pristopili k še bolj intenzivnemu študiju bodočega razvojnega programa. Ne smemo pozabiti, da bodo gospodarski ukrepi pri dograjevanju gospodarskega sistema v zvezi z reformo, šele v letu 1967 in pozneje pokazali vse teže ukrepov, ki jih bodo začrtali na vseh področjih naše dejavnosti.

Komunisti se moramo zavzemati, da samoupravni organi v delovnih organizacijah sprejemamo take pláne, ki bodo temeljili izključno na zmožnostih delovne skupnosti, zlasti pa na realnih osnovah.

2. Pri delu na gospodarskem področju v naši občini ne smemo pozabiti negospodarskih dejavnosti.

Se večjo skrb moramo posvetiti trgovini, turizmu, komunalnim dejavnostim in obrtniškim uslugam. Promet v trgovini na drobno je po stalnih cenah v prvem polletju za 10% nižji od prometa v lanskem polletju. V turističnem prometu je bilo v istem obdobju letos za 24% močitev manj kot v lanskem letu, itd.

Zgornji podatki potrjujejo domnevo, da otekaajo sredstva namenjena trgovini iz območja občine.

Turizmu moramo, glede na nenehno zboljševanje objektivnih pogojev za razvoj turizma (nova cesta proti Koroški itd.) posvetiti več pozornosti in ga vključiti v naš program

razvoja kot pomemben faktor, ki se mora razvijati skladno z razvojem gospodarstva.

3. Ob naših nenehni prizadevanjih za uspešen razvoj gospodarstva v celoti pa moramo posvetiti posebno skrb delovnemu človeku. Prilagoditi moramo njegovim zahtevam in željam, da se bo prijetno počutil v okolju, kjer dela in kjer živi. Obsojamo dosedanjo brezbriznost, ki so jo pokazali prav komunisti do delovnega človeka kot občana in celo kot samoupravljavca. Neurejeni medsebojni odnosi v vodstvih delovnih organizacij povzročajo medsebojne spore in zavirajo načrtno izvajanje delovnih programov.

Komunisti smo v takih primerih dolžni, da s pomočjo naših argumentov onemogočimo naraščanje in razširjanje takih nesporazumov in izkrivljanje delovne morale, ki nedvomno vplivajo tudi na delovne rezultate delovne organizacije in demokratične, socialistične, medsebojne odnose.

Vse probleme, ki izvirajo iz takih ali drugačnih izkrivljanj socialistične, delovne in samoupravne morale, moramo reševati predvsem v lastnem delovnem okolju, v lastni delovni organizaciji. Reševati jih moramo na pristojnih samoupravnih organih, katerih sklepe smo dolžni vsi občani izpolnjevati, zlasti pa komunisti, brez izjeme, tudi komunisti na vodilnih delovnih mestih.

4. Komunisti moramo biti obvezno redno in predvsem pravočasno obveščeni o vseh problemih organizacije dela in o vseh težavah pri izvajanju programov razvoja in dela ter samoupravljanja, ne pa, da smo skoraj vedno »na repu« dogodkov, da se zapiramo vase, da razmišljamo samo o sebi in svoji »važnosti« za razvoj socialistične družbe. Če bomo te slabosti in napake odpravili, kot komunisti smo jih dolžni, bomo nedvomno aktivirali veliko število članov ZK, ki so postali pasivni, neobčutljivi, nekritični, neustvarjalni in nekreativni na vsem področju našega družbeno-ekonomskega razvoja. Pri ocenjevanju dela moramo komunisti ocenjevati in raziskati tudi naše lastne napake, ki jih imamo pri našem delu v samoupravnih organih in družbeno-političnih organizacijah.

5. Nujno moramo najti primernejše in čim hitrejše načine obveščanja članov občinskega komiteja, sekretarjev OO ZK in sploh vseh komunistov o vseh problemih, ki zadevajo organizacijo ZK v občini.

Opazamo pasivnost nekaterih članov komiteja, zlasti pri povezavi z osnovnimi organizacijami za katere so zadolženi. Po drugi strani pa nedosednost obveščanja članov komiteja, ki je kolektivni organ, o aktualnih političnih problemih v delovnih organizacijah, oziroma v občini sploh.

Komunisti moramo biti obveščeni tako o problemih in dogodkih, kot o sprejetih stališčih v zvezi s temi dogodki in problemi, da bomo lahko vsakemu občanu pravilno in verodostojno prikazali določeno situacijo.

6. Komunisti moramo odločno opozoriti in izvajati načela individualne in kolektivne odgovornosti, pa tudi zahtevati, da se taka odgovornost sankcionira. Veliko imamo primerov, ko ne iščemo krivcev za najrazličnejše napake ali pa, da odkrite krivce niti ne kaznujemo.

7. Doseči moramo javnost dela ZK povsod in pri vsakem primeru. Ni je stvari niti problema, ki ga komunisti ne bi mogli obdelati s pomočjo vseh članov v skladu z načeli javnosti dela ZK.

Dosedanja zaprtost našega dela, zlasti v osnovnih organizacijah, je povzročala nepoznavanje novih metod dela in prikrivanje lastnih napak pred občani in pa nedosednost obveščanja komiteja (z zapisniki in drugimi oblikami obveščanja).

8. Pri delu komunistov v občini moramo najti ob novih pogojih de-

la tudi nove metode pri našem delu. Ugotavljamo veliko pomanjkljivosti in napak, ne najdemo pa novih oblik njihovega reševanja. Zavedati se moramo, da ni sestajanje osnovne organizacije edina oblika delovanja ZK. Ze statut ZKJ omogoča zelo pestro delovanje in iskanje najrazličnejših možnosti pri stremenju za boljšimi rešitvami pri našem družbeno ekonomskem razvoju in pri pristopu do človeka.

9. Odločno obsojamo vsakršno kršenje pristojnosti samoupravnih organov in zavajanje le-teh pri sprejemanju sklepov, ki so odločilnega pomena za gospodarski rast delovne organizacije, standard delovnih ljudi, pravilne medsebojne odnose, programsko pripravo kadrov.

Samoupravni sklepi morajo biti vedno konkretni in povezani z materialno in časovno odgovornostjo posameznih služb ali posameznih delovnih mest.

10. Dvoaličnost človeka ni v skladu z našim družbenim sistemom. Zlasti je dvoaličnost škodljiva in je ne vzdržna pri vzgoji mladega rodu. Naša kadrovska usmeritev mora biti takšna, da v bodoče izločimo dvoaličnost povsod, zlasti pa iz vzgojnega dela. Z novimi spreminjenimi odnosi država — cerkev ne sme prenehati idejna borba ZK z religijo in njenimi manifestacijami. Zavedati se moramo, da je ideološka borba z religijo dolgotrajen proces in da se je pravzaprav šele začela.

11. Ob procesu reorganizacije ZK moramo vsi komunisti spremljati delo in sklepe komisije za razvoj in organizacijo ZK pri CK ZKJ, Vsak član ZK pa je dolžan, da se aktivno vključi v skupna prizadevanja, da bomo tudi v naši občini našli našim razmeram in sedanjemu družbeno-ekonomskemu razvoju ustrezne oblike in metode dela ZK.

Naša prizadevanja bodo tembolj uspešna, čimveč pozornosti in truda bomo vložili v naše idejno izobraževanje, splošno razgledanost in razgledanost načina pristopa do človeka, do njegovih življenjskih problemov.

12. Komunisti moramo naše sklepe in stališča izvajati po programu za določeno obdobje. Do sedaj sprejetih sklepov in stališč nismo dosledno izvajali, kar je povzročalo malodušje v ZK in s tem je naša organizacija izgubljala na ugledu pri delovnih ljudeh, s čimer se je zmanjševala tudi vodilna vloga ZK v občini.

Z doslednim delom po programu bomo, ob spreminjanju metod in oblik našega dela, pritegnili v vrste ZK nove člane, ne glede na pogosto kritiko članov ZK v naši občini, da je tudi visoka članarina eden od vzrokov premajhnega priliva novih članov.

KAJUHOVI NAGRAJENCI

Današnje družbeno življenje terja čedalje večje napore posameznikov pri razvoju socialističnih odnosov. Ustvarjamo materialne dobrine, da bi dvignili življenjsko raven in zadovoljevali svoje potrebe. Želimo, da bi bilo naše življenje popolnejše, bogatejše in da bi bili vedri, ko ustvarjamo pogoje dela sebi in kasnejšim rodovom.

Morda smo začeli pozno ugotavljati, da je delavcu ustvarjalcu

ga praznika podeljujejo Kajuhovo nagrado kot skromno priznanje za njihovo neumorno delo.

Tudi letos je komisija za Kajuhovo nagrado razpisala tri nagrade za posameznike in eno nagrado za društvo ali sekcijo. Na podlagi predlogov je komisija podelila letos štiri Kajuhove nagrade. Na slavnostni seji obeh zborov skupščine občine Velenje, ki je bila 9. oktobra v Pesju, pa je predsednik občinske skupščine

Kajuhovi nagrajenci: Edo Laznik, Jože Kolar in predstavnik DPD »Svobode« Soštanj

in upravljalcu potrebna družbena aktivnost, ki sprošča spone sedanjega časa, ki vzpodbuja človeka v spoznanju, da je vredno in potrebno ustvarjati ter živeti.

Med nami so ljudje, ki z voljo in neomajno vztrajnostjo ter z velikim idealizmom že več let izpopolnjujejo prazno vrzel našega življenja. To so tihi, skromni in prizadevni sodelavci. Okrog njih se zbirajo odrasli in mladi ter skupno delajo na področju kulture in umetnosti, telesne kulture, športa in tehnike. Takšnim ljudem že nekaj let nazaj ob priliki praznovanja našega občinskega

Peter Krapež izročil nagrade.

Kajuhovo nagrado za leto 1966 so dobili:

● Edo Laznik, za dolgotrajno, neumorno družbeno in prosvetljalno aktivnost.

● Lojze Jevšenak, za organizacijo in ustvarjanje pogojev smučarsko-skakalnega športa.

● Jože Kolar, za neumorno prostovoljno, kulturno umetniško ustvarjanje.

● Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Soštanj, za množično dolgoletno ljudsko prosvetno delo.

Predpisane fotografije za nove osebne izkaznice, potna dovoljenja za inozemstvo in za vse ostale potrebe, strokovno, lepo in hitro izdela

Foto PAJK Velenje

Vsi, ki še nimate potrebnih fotografij, si jih priskrbite čimprej, ker bodo pristojni organi že v kratkem izdajali nove osebne izkaznice.

**Peter Krapež
predsednik in
Drago Tratnik
podpredsednik**

Zbora občinske skupščine sta na zadnji seji, ki sta jo imela 30. 9. 1966 obravnavala prošnjo dosedanjega predsednika občinske skupščine Tona Močilnika za razrešitev, ker se je vpisal kot redni slušatelj na Višjo komercialno šolo v Mariboru. Tona Močilnik je bil na ta položaj izvoljen po zadnjih volitvah v občinske skupščine, ki so bile v začetku leta 1965. Pred tem je pet let opravljal podpredsedniške dolžnosti v občinski skupščini. Odborniki občinske skupščine so njegovi prošnji za razrešitev ugodili, pri tem pa mu dali vse priznanje za njegovo večletno vestno in požrtvovalno opravljanje podpredsedniške oziroma predsedniške funkcije v občinski skupščini, kar se kaže v velikih uspehih, ki so bili doseženi na področju gospodarstva in družbenih služb ter pri razvijanju samoupravnih odnosov v občini.

Za novega predsednika občinske skupščine je bil na predlog desetih odbornikov s tajnim glasovanjem izvoljen dosedanji podpredsednik občinske skupščine Peter Krapež, diplomirani gozdarski inženir.

Peter Krapež je bil rojen 16. 8. 1935 v Celju. Gimnazijo je končal v Ljubljani, gozdarski oddelk biotehnične fakultete pa na ljubljanski univerzi. Njegova prva zaposlitev je bila pri Kmetijski zadruzi Soštanj, nato pa je bil pomočnik upravitelja uprave Gozdnega gospodarstva Nazarje v Velenju. Za odbornika občinske skupščine je bil izvoljen v Velenju leta 1963.

Od leta 1963 do 1965 je vodil delo občinskega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo, nato pa je prevzel dolžnost podpredsednika občinske skupščine, katero je opravljal do izvolitve za predsednika našega najvišjega samoupravnega organa v občini.

Na tej seji je bil prav tako s tajnim glasovanjem za podpredsednika občinske skupščine izvoljen odbornik zbora delovnih skupnosti Drago Tratnik iz Velenja. Imenovan je za poslan v Zdravstvenem domu Velenje kot zobotehnik. Novi podpredsednik občinske skupščine sodeluje v organih oblasti že vrsto let, saj je bil leta 1946 tajnik takratnega okrajnega ljudskega odbora v Mozirju, sedaj pa je vršil, poleg ostalih nalog, tudi predsedniške posle v upravnem odboru občinskega sklada za šolstvo.

Drago Tratnik bo opravljal podpredsedniške naloge v občinski skupščini poleg svoje redne zaposlitve v zdravstvenem domu.

Novemu predsedniku in podpredsedniku občinske skupščine želimo pri opravljanju njunih odgovornih in težavnih nalog obilo delovnih uspehov.

Srečanja

Pogovor s tovarišico Röckovo ni bilo samo bežno srečanje. Bilo je veliko doživetje in globoko spoznanje...

O njegovih zadnjih dneh mi je tovarišica Röckova pripovedovala težko, vedel sem, da še danes ne more razumeti izgube sina...

ANGELA RÖCK

Tudi napada na Soštanj pred 25 leti se tovarišica Röckova dobro spominja. Kako je odjeknilo to dejanje...

PETA SEJA CK ZKJ

4. oktobra je bila v Beogradu V. seja CK ZKJ. Centralni komite je izvolil Josipa Broza Tita za predsednika zveze komunistov...

Izvršni komite, ki je do sedaj osredotočal v sebi velike pristojnosti in odgovornosti, s tem pa nujno pasiviziral delo CK...

3. Volitve vodilnih organov; 4. Razno. Referat o prvi točki dnevnega reda je prebral tovariš Mijalko Todorović...

ODPRT MUZEJ v velenjskem gradu

Več let smo pričakovali, kdaj bodo v velenjskem gradu odprli obljubljeni muzej slovenskih premogovnikov. V soboto, dne 8. oktobra popoldne...

Pobudnik za ustanovitev muzeja je bil tovariš Franc Leskošek-Luka. On je tudi otvoril muzejsko zbirko

devanja, strokovno pomoč in delo, ki ga je od vsega začetka vlagal sedanji direktor rudarskega šolskega centra tovariš Ivo Jamnikar...

Udeleženci pred otvoritvijo muzeja - pred vhodom v improvizirano jamo

Vsa leta po vojni velja Jugoslavija za državo z izredno miroljubno in trezno politiko. Načela nevezanosti in miroljubne koeksistence so danes glavno orožje...

Povečana zunanja politična aktivnost sovpada z obdobjem težkih kriz v svetovnem položaju. Nad glavo človeštva stalno visi demoklejev meč vojne...

OBISKI

so tudi simpatije svetovne javnosti. Če bi vse države tolko žrtvovale za obrambo miru, danes ne bi prišlo do tako težkih mednarodnih situacij...

Pobudo za ustanovitev muzeja sta že pred leti dala Franc Leskošek-Luka in Nestl Žgank, takratni direktor rudnika lignita Velenje...

del prikaza jame v naravni velikosti v grajski kleti. Tu je prikazana jamska tesarba, jamski transport, razsvetljava, zračenje in jamska delovišča...

in v začetku XX. stoletja. Prikazane so tudi zaščitne in ventilacijske naprave ter jamski merilni aparati. Učinkovite so tudi velike makete o izgledu velenjskega premogovnika...

MESEC DNI V MOSKVI

Da, hitro mineva čas v Moskvi. V neposredni bližini našega stanovanja je bila stalna razstava dosežkov sovjetskega gospodarstva. Večkrat smo si jo šli ogledat...

simbolizira petnajst sovjetskih republik. Sonce s poslednjimi pramni ustvarja nepozabno sliko. V tisoč drobnih kapljicah se lomi svetloba in se preliva v mavričnih barvah...

hitro stisneva nekaj posnetkov in odideva v kozmični paviljon. Nadalje se ustavlja ob originalnem posnetku satelita Luna 9. Ta, veste, da je pristal na luni. Zelela sva videti tudi vesoljsko ladjo...

nedelje v Moskvi prav vsi veselili. Zapeljali so nas v Podmoskovje, v pokrajino, ki je bila oddaljena od Moskve kakih šestdeset kilometrov. Nedeljsko jutro je bilo zavito v roso in pršenje dežja...

vijamo se v plašče. Večer je že, ko odhajamo. Mnogice ljudi se usipljejo v avtobuse, vsi že težko čakamo odhod, toda našega srbskega profesorja, ki je s kolegijo odšel na potep, ni in ni...

Dopisujte v naš list

RDEČI ZUBLJI NAD ŠOŠTANJEM

Več generacij šoštanjskih usnarjev je delalo v obratih, ki jih je uničil požar v noči od 13. na 14. oktober. Zato ni čudno, da so se vsi kot eden neustrašno borili z ognjenimi zublji, ki so grozili, da jim bodo povsem uničili njihovo tovarno, njihov trud in znoj. Marsikaterega člana kolektiva smo še naslednji dan videli na pogorišču s solzami v očeh. »Veste, ne more nam biti vseeno, saj nam je tako, kot da nam je zgorela streha nad glavo,« je drugi dan pripovedoval na dvorišču, z dolgim usnjarskim predpasnikom in ves sajast po obrazu, starejši usnarj.

Ves del stare tovarne je do temeljev pogorel. To je več kot polovica usnjarniških obratov.

In res je! Ogenj je šoštanjским usnarjem uničil streho, prikrajal pa jih je, ne po njihovi krivdi, za lepši jutrišnji dan. Vendar niso ostali sami. Na pomoč so jim priskočili iz vseh strani.

Takoj po izbruhu požara v obratu zgornje usnje, so prišli k ognju, ki je neusmiljeno požiral z mastnimi snovimi prepojene obrate, gasilci mestnega gasilskega društva iz Šoštanja in gasilci domače tovarne. Na to pa so sirene gasilskih vozil zavijale iz vseh strani. Na kraj požara so prispeli gasilci iz: rudnika in mesta Velenja, Grobelna — Latkove vas, Vinske gore, Zalca, Prebolda, Topolšice, Gaberk, Elektrarne Šoštanj, Paške vasi, Sempetra v Savinjski dolini, Rečice ob Savinji, Družmirja, tekstilne tovarne Prebold, Saleka, Mozirja, Pesja, Nazarij, Smartna ob Paki in iz Celja poklicni gasilci. Skupaj je gasilo 329 gasilcev. Vendar e bil ogenj neusmiljen. Več deset metrov visoko so se dvigali ognjeni zublji. Če ne bi bili gasilci, člani kolektiva in tudi nekateri ostali občani, tako prizadevni in požrtvovalni, bi ogenj upepelil vse tovarniške prostore in del Šoštanja.

Pri vsej tragediji, kjer je bila zaradi ogromnega požara dragocena vsaka minuta, pa so bile še nekaj časa zaprte zapornice pri železniškem

prehodu na Kajuhovi cesti, tako da so morali nekateri gasilski avtomobili nekaj minut čakati na prost prehod preko proge. Očividci in tudi ostali, ki so kasneje zvedeli za ta dogodek, obsojajo in grajajo uslužbenca železniške postaje Šoštanj. O tem dogodku je na naše vprašanje odgovoril pomočnik šefa železniške postaje Šoštanj. — Ob 19. uri in 26 minut je prevozil skozi našo postajo tovorni vlak Ve-19 iz Prelog. Službojoči vlakovni odpravnik Franc Drev, je s pomočjo kretnika Franca Sternada zaprl železniške zapornice na prehodu preko Kajuhove ceste šele potem, ko je dobil običajni zvočni signal. Takoj za tem, ko sta zaprla zapornice pa so prihiti gasilski avtomobili. Ker je vlak že prihajal v železniško postajo, ga vlakovni odpravnik ni mogel več ustaviti z ročnim signalom. Varnostna razdalja je bila namreč prekratka in bil vlak zaradi takšnega ustavljanja lahko prevozil železniški prehod. Če bi ta bil odprt, bi prišlo do večje nesreče. Zapornice so bile takrat zaprte od 4 do 5 minut. To pa zaradi tega, ker vozi vlak skozi železniško postajo z obvezno zmanjšano hitrostjo. Vest, ki je bila objavljena v petek popoldne preko ljubljanskega radia, da smo imeli zapornice zaprte več kot 10 minut ni resnična. Res tu-

di ni, da smo bili v tem primeru malomarni. Naši železničarji so izpolnjevali svojo službeno dolžnost, da se ne bi na železniškem prehodu zgodila nesreča. Šučaj usode pa je bil močnejši od volje in pripravljenosti službujočega vlakovnega odpravnika. —

Ko poročamo o velikem požaru v tovarni usnja ne moremo mimo, da ne bi grajali vse one številne radovedneže, zlati mopediste in avtomobiliste, ki se niso kljub opozorilom umaknili s cestišča, da bi lahko neovirano vozili gasilski in rešilni avtomobili. Preveč jih je bilo, drugače bi njihove registrske številke zapisali in z veseljem objavili v časopisu. »Radovednost ni lepa čednost«, pravi ljudski pregovor. Posebno pa takrat ne, kadar ne moremo ali nečemo s svojo prisotnostjo priskočiti na pomoč.

TAKSNEGA POZARA SE NI BILO V SALESKI DOLINI. Tovarniški prostori so delno zgoreli 1905. leta. Kasneje pa, pravijo starejši Šoštanjčani, v usnjarni ni gorelo. Zato je bil strah še tem večji.

Požar je povsem uničil stari krom, zgornje usnje z vegetabilno lužarno in del likanca. To pa so tisti ključni obrati, brez katerih usnjarna ne more polno delati. Kot so nam povedali v tovarni, cenijo škodo, ki je nastala na uničenih stavbah in strojni opremi, okoli 400 milijonov starih dinarjev. Niso pa še ocenili škodo uničenih izdelkov polproizvodnje in dokončane proizvodnje. Prav tako še ne vedo kolikšno škodo imajo na dan vsled zastoja proizvodnje po požaru. Ko bodo vse skupaj ocenili, bo škoda znatno preseгла pol milijarde starih dinarjev.

TAKOJ NASLEDNJEGA DNE PO POZARU JE ZASEDAL DELAVSKI SVET TOVARNE USNJA SOSTANJ IN SPREJEL POMEMBNE SKLEPE ZA NORMALIZACIJO PROIZVODNJE. Najprej bodo usposobili nepoškodovani del tovarne, da bodo lahko začeli čimprej obratovati z nezmanjšano proizvodnjo. Posebna investicijska grupa pa bo v najkrajšem času pripravila načrte, na podlagi teh bodo potem rekonstruirali manjkajoče obrate ali pa jih na novo zgradili.

PO UGOTOVITVAH POSEBNE KOMISIJE, ki je bila dva dni na kraju požara, je začelo goreti v obratu gornje usnje pri bobnu za mehčanje usnja. Strokovni izvedenci so mnenja, da je možnostni vzrok v oš gonilnega zobčnika. Ležaj, ki je bil iz bele litine, je iztekel zaradi prevelikega trenja in segrevanja; to pa je zadostovalo, da je nastal ogenj. Ker je bila notranjost obratov iz lesene konstrukcije, ta pa je bila zaradi dolgoletnega proizvodnega procesa vsa zamaščena, se je lahko ogenj bli-

skovito širil. Komisija je zaradi svojih ugotovitev poslala posamezne dele mehanizma v preiskavo zavodu za raziskavo materialov, ker strokovni izvedenci smatrajo, da je nastal požar iz navedenih okoliščin.

Kolektiv šoštanjskih usnarjev dobiva iz dneva v dan izraze solidarnosti. Nekateri pa so jim priskočili na pomoč tudi z denarnimi in materialnimi prispevki. Tako jim bosta trgovina z usnjem »Šoštanj« iz Ljubljane in veletrgovina z usnjem »Sloga« iz Zagreba dali vsaka po 3 milijone

starih dinarjev. Tovarna usnja Slovenski Gradec jim bo odstopila devizna sredstva, kot dolgoročni brezobrestni kredit za nabavo strojev. »Konus« Slovenske Konjice, »Koteks-Tobus« Ljubljana in »Centrotekstil« Beograd, so pripravljene dati finančna sredstva. »Cinkarna« Celje je dala na razpolago avtomobil za notranji transport. Materialna sredstva pa bodo prispevali kolektivni rudnika lignita Velenje, tovarne gospodinjne opreme »Gorenje« Velenje in elektrarne Šoštanj.

Ožgane stene, neme priče strašnega požara

Javni zahvali

ISKRENO SE ZAHVALJUJEMO VSEM, KI SO POMAGALI PRI GAŠENJU POZARA V TOVARNI, DNE 13. 10. 1966, ZLASTI PA GASILSKIM DRUŠTVOM: RUDNIK LIGNITA VELENJE, ŠOŠTANJ—MESTO, VELENJE—MESTO, GROBELNO—LATKOVA VAS, VINSKA GORA, ZALEC, PREBOLD, TOPOLSICA, GABERKE, ELEKTRARNA ŠOŠTANJ, PASKA VAS, SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI, REČICA OB SAVINJI, DRUŽMIRJE, TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD, SALEK, MOZIRJE, PESJE, NAZARJE, SMARTNO OB PAKI IN POKLICNIM GASILCEM IZ CELJA. VSI SO POKAZALI IZREDNO POŽRTVOVALNOST IN VNE-MO TER STORILI VSE, DA SE PREPREČI VELIKA KATASTROFA, KI JE GROZILA TOVARNI IN MESTU SOSTANJU.

ENAKO ZAHVALO IZREKAMO USLUZBENCEM POSTAJE MILICE ŠOŠTANJ IN VELENJE, ZDRAVSTVENIM DELAVCEM V ŠOŠTANJU IN V VELENJU, USLUZBENCEM POSTE ŠOŠTANJ IN VSEM OSTALIM, KI SO NAM V NESREČI POMAGALI ALI PA POKAZALI PRIPRAVLJENOST ZA POMOČ.

TOVARNA USNJA SOSTANJ

VSEM PROSTOVOLJNIM IN POKLICNIM GASILSKIM ENOTAM, KI SO SE DNE 13. OKTOBRA 1966 NEUSTRAŠNO IN POZRTVOVALNO BORILE Z VELIKIM POZAROM V TOVARNI USNJA SOSTANJ IN S TEM OBVAROVALE VELIK DEL TE TOVARNE IN MESTU SOSTANJ PRED HUDO KATASTROFO, IZREKAMO V IMENU ODBORNIKOV OBCINSKE SKUPSCINE IN VSEH OBCANOV

JAVNO PRIZNANJE

PRAV TAKO IZREKAMO JAVNO PRIZNANJE TUDI POSTAJAM MILICE ŠOŠTANJ IN VELENJE, ZDRAVSTVENI SLUŽBI V TEH MESTIH IN POSTI ŠOŠTANJ.

SKUPSCINA OBCINE — VELENJE

Zvezni poslanec Tone Bole obiskal velenjsko občino

Pretekli teden je bil v velenjski občini zvezni poslanec in predsednik zvezne gospodarske zbornice TONE BOLE. Zbranim družbeno političnim delavcem in gospodarstvenikom je govoril o pogojih gospodarjenja v letu 1967 in o problemih pri izvajanju gospodarske reforme. Obiskal pa je tudi kolektiv tovarne usnja v Šoštanju in se s predstavniki pogovoril o njihovih problemih.

Po mnenju tovariša Boleta, ki ga je povedal na posvetovanju v Velenju, so takšne razprave potrebne zlasti sedaj, v času razgibane politične dejavnosti po IV. plenumu. Pri ocenah za nadaljnji razvoj našega gospodarstva moramo nujno izhajati iz doseženih rezultatov nekaj let pred gospodarsko reformo. Navedel je nekaj takšnih dosežkov. Družbeni proizvod je porasel za 12 odstotkov, ne da bi povečali zaposlenost. Odpravili smo deficit v trgovinski bilanci. Pozitivna pa je tudi vskladitev odnosov med potrošnjo in proizvodnjo, spremenjena delitev narodnega dohodka v korist osebne potrošnje, manjše investicije, ki se plačujejo iz sredstev federacije, idr.

Nato je polemično opozoril na glavne probleme. Odnos na relaciji, stabilizacija, stagnacija in inflacija je brez dvoma nadvse pomemben. Prihodnje leto bomo v praksi prehajali na odprto gospodarstvo. V

sedanjem obdobju pa imamo v vsem tem še nekatere nerešene probleme. Naša gospodarska gibanja so še vedno pod močnimi inflacijskimi žarjčici in pod vplivom zelo močne državne administrativne regulative. Veča se tudi razpon med realnimi in nominalnimi osebnimi dohodki, namesto da bi se zmanjševal. Povečuje pa se tudi deficit v plačilni bilanci.

Ob vsem tem nastopa vprašanje za kakšno gospodarsko rast se odločiti v prihodnjem letu. Od te pomembne odločitve je v glavnem tudi odvisno kako se bodo odvijali odnosi na relaciji stabilizacija—stagnacija—inflacija. V nastalem položaju bo v prihodnjem letu predvideti optimalno rast gospodarstva in najti tisto točko rasti, ki bo zagotavljala dinamiko.

Tone Bole je dejal, da se bomo morali odločiti za mirnejšo rast in da bodo morala biti vsa prizadevanja usmerjena k stabilizaciji in raz-

mišljanju kako bi naš kapital čim bolj aktivirali in mu dali čim večji koeficient obračanja. Morali bomo več ustvarjati in deliti na podlagi ustvarjenih dosežkov.

Vsekakor pa bomo morali dosledno izvajati sklepe VIII. kongresa in brionskega plenuma.

Predsednik zvezne gospodarske zbornice je govoril še o procesu liberalizacije uvoza in izvoza, o stabilizaciji deviznega kurza, o investicijski potrošnji v letu 1967, pri čemer je posebej opozoril na zmotna stališča, da bi velika sredstva iz letošnjega leta prenašali v prihodnje leto z namenom, da bi podprli destabilizacijska gibanja. Pri tem moramo vedeti, da gre za tista sredstva, ki naj bi bila namenjena samo rekonstrukciji in modernizaciji gospodarskih obratov. Ko bomo planirali gospodarstvo za prihodnje leto v velenjski občini, bomo morali upoštevati tudi to dejstvo.

Na koncu posvetovanja je zvezni poslanec Tone Bole odgovarjal na vprašanja, ki so mu jih postavili udeleženci posveta.

Obvestilo uredništva

Osemnajsto številko Saleskega rudarja nismo izdali 13. t. m. zaradi občinskega praznika. Pred občinskim praznikom bi morali že zaključiti z redakcijo in tako v 18. številki ne bi mogli poročati o praznovanju. Čeprav smo današnje številko izdali s tedensko zamudo pa s tem ne bomo prikrajali naše bralece, ker smo se potrudili in izdali časopis v dvojnem obsegu. Menili smo, da je tako bolje kot, če bi šele po treh tednih poročali o občinskem prazniku. Prihodnje številko pa bomo izdali normalno t. j. 10. novembra.

KRATKA INFORMACIJA NEKATERIH NAJVAŽNEJSIH POKAZATELJEV O GIBANJU GOSPODARSTVA V OBČINI VELENJE V I. POLLETJU 1966

Sistem notranje delitve zaostaja za doseženo produktivnostjo

Na podlagi nekaterih osnovnih podatkov o gibanju gospodarstva v letošnjem prvem polletju lahko ugotovimo na splošno pozitivne rezultate.

Predvsem ugotavljamo, da se je izboljšala dinamika rasti industrijske proizvodnje, ki je bila v lanskem drugem polletju v upadanju. Obseg proizvodnje industrijskih podjetij se je v letošnjih prvih sedmih mesecih v primerjavi z enakim ob-

	— v indeksih	
	Predvideno 1966 Izvršitev 1966	I.—VII. 1965 I.—VII. 1966
Elektrarna Soštanj	97,6	116,2
Rudnik lignita Velenje	93,8	97,1
TGO »Gorenje« Velenje	85,7	171,6
»Galanterija« Soštanj	58,3	171,4
Les. industrijski kombinat Soštanj	105,2	102,2
Tovarna usnja Soštanj	94,7	79,1
Vsa industrija	90,0	120,3

Podatki kažejo, da je lesno industrijski kombinat Soštanj izpolnil planska predvidevanja za leto 1966, vsa ostala industrijska podjetja pa izkazuje večja ali manjša odstopanja od planskih predvidevanj. V globalu so sedmomesesna planska predvidevanja izpolnjena le v višini 90 odstotkov. Največje odstopanje od predvidevanj izkazuje »Galanterija« Soštanj, ki si je za leto 1966, glede na stanje v katerem se nahaja, postavila zelo visok plan.

dobjem lanskega leta povečal za 20,3 odstotke. Ta ugotovitev pa velja predvsem za industrijo kot celoto, medtem ko pri nekaterih industrijskih podjetjih stanje ni zadovoljivo, kar je razvidno iz naslednjih podatkov:

Na ugoden porast proizvodnje v letošnjih prvih sedmih mesecih vplivata predvsem TGO »Gorenje« in »Galanterija«, ki sta v primerjavi z enakim obdobjem lani dosegla velik porast proizvodnje. Višjo proizvodnjo je dosegla tudi Elektrarna Soštanj in Lesno industrijski kombinat Soštanj. Nižjo proizvodnjo pa sta dosegla rudnik lignita Velenje (za 2,9 odstotka) in tovarna usnja Soštanj (za 20,9 odstotka).

VZROK: POMANKANJE MATERIALA

Rudnik lignita Velenje navaja kot vzrok zaostajanja proizvodnje pomanjkanje delovne sile, težke pogoje dela v jami in težave pri nabavi in održevanju jamske opreme. V obojnem obratu je proizvodnja nižja zaradi montan-geoloških prilik visoka vročina in velik pritisk, zaradi česar je tudi delovni čas krajši od normalnega. Zahodni obrat ima težave zaradi drobljivega premoga, obrat RSC pa ne dosega plana zaradi pomanjkanja elektroopreme, katera je bila že leta 1964 naročena pri »Rade Končar« Zagreb, vendar jo še niso dobili. Težave so tudi pri nabavi materiala za vzdrževanje elektroopreme, predvsem primanjkuje dinamice za previjanje elektromotorjev in materiala za vzdrževanje strojne mehanizacije. Nadalje ima podjetje težave zaradi pomanjkanja

sredstev za uvoz materiala, zlasti nadomestnih delov za opremo.

Tovarna usnja Soštanj je za leto 1966 planirala proizvodnjo v znatno nižjem obsegu, kot jo je dosegla v letu 1965, zato je tudi izvršitev v letošnjih prvih sedmih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lani nižja za 20,9 odstotkov, medtem ko je sedemmesečni plan izpolnjen v višini 94,7 odstotkov.

Tudi ostala industrijska podjetja, ki izkazujejo porast proizvodnje, imajo težave v proizvodnji predvsem zaradi pomanjkanja nekaterih materialov. Tako ima TGO »Gorenje« težave z nabavo grelnih plošč, embalaže, lafaž-cementa, litine in odkrokov, »Galanterija« pa primanjkuje barvaste kovine in ima težave s tujimi kooperanti.

VEČ ZAPOSLENIH

Nadalje ugotavljamo, da se je zmanjševalo oziroma stagnirala zaposlenost, kar je bilo značilno za mesec pred in po začetku izvajanja gospodarske reforme. V obdobju januar—julij letošnjega leta se je število zaposlenih v industrijskih podjetjih povečalo za 9,5 odstotkov v primerjavi z enakim ob-

dobjem lanskega leta. Število zaposlenih se je povečalo pri TGO »Gorenje« za 26,4 odstotka, pri »Galanteriji« za 20,9 odstotka in pri rudniku lignita Velenje za 14,4 odstotka. Vsa ostala industrijska podjetja pa izkazujejo nižje število zaposlenih kot lani v enakem obdobju.

Tudi produktivnost je narasla

Doseženo proizvodnjo, povprečno število zaposlenih in doseženo produktivnost dela po posameznih in-

dustrijskih podjetjih nam prikazujejo naslednji pokazatelji:

	— v indeksih		
	Pov. število Produktivnost		
	Proizvodnja zaposlenih	dela	
	I.—VII. 1966	I.—VII. 1966	I.—VII. 1966
	I.—VII. 1965	I.—VII. 1965	I.—VII. 1965
Elektrarna Soštanj	116,2	95,5	121,9
Rudnik lignita Velenje	197,1	114,4	184,9
TGO »Gorenje« Velenje	171,6	126,4	135,8
»Galanterija« Soštanj	171,4	120,9	141,8
Les. ind. kombinat Soštanj	102,2	92,6	110,4
Tovarna usnja Soštanj	74,2	68,5	115,5
Vsa industrija	120,30	109,50	109,90

Indeks produktivnosti dela kaže odnos med dinamiko proizvodnje in povečanjem številom zaposlenih. Pri TGO »Gorenje« je izkazana produktivnost zelo visoka, ker podjetje poleg z mnogimi kooperanti in je pri nekaterih proizvodnih (predvsem pri pralnih strojih) vloženega mnogo

tujega dela. Pri »Galanteriji« Soštanj pa na visoko produktivnost vpliva poliesterski obrat, ki lani v enakem obdobju še ni dajal proizvodnje. Rudnik lignita izkazuje nižjo produktivnost predvsem zaradi težkih odkopnih prilik in že prej navedenih vzrokov.

VEČ KOT POLOVICA ZAPOSLENIH V INDUSTRIJI IMA OSEBNE DOHODKE NAD 1.000 N-DINARJEV

Povprečni nominalni osebni dohodek na zaposlenega v industriji se je povečal od 725 N-din v juniju 1965 na 1.013 N-din v juniju 1966 ali za 39,7 odstotkov. Skupni indeks cen življenjskih stroškov je bil višji v juniju za 36 odstotkov napram lanskemu juniju in za 24 odstotkov napram lanskemu povprečju. V pri-

merjavi z lanskim povprečjem so se najbolj povečali stroški stanovanja, kurjave in razsvetljave ter tobaka in pijače.

Ce primerjamo osebne dohodke zaposlenih v industriji po razponih v juniju 1965 z junijem 1966, dobimo naslednjo sliko:

	— strukturni %	
	junija 1965	junija 1966
do 300 novih dinarjev	1,6	—
od 300 do 400 novih dinarjev	14,1	0,2
od 400 do 500 novih dinarjev	11,6	0,5
od 500 do 600 novih dinarjev	10,1	4,0
od 600 do 800 novih dinarjev	25,0	14,2
od 800 do 1000 novih dinarjev	19,0	26,2
nad 1000 novih dinarjev	20,6	54,9
	100,0	100,0

Podatki kažejo, da je bila junija 1965 najmočnejša tista skupina zaposlenih, kjer so se osebni dohodki

gibali od 600 do 800 novih dinarjev, v juniju 1966 pa se je težišče premaknilo na skupino z nad 1.000 no-

vih dinarjev. Izrazita sprememba se kaže tudi pri skupinah od 600 novih dinarjev, v katerih je bilo junija 1965 37,4 odstotka, v juniju 1966 pa le še 4,7 odstotka vseh zaposlenih v industriji, medtem ko so vsi ostali v višjih skupinah.

Ce pri nominalnem povečanju osebnega dohodka za 39,7 odstotkov upoštevamo porast cen življenjskih stroškov v višini 36 odstotkov, ugotovimo, da se je realni osebni dohodek na zaposlenega od lanskega na letošnji junij povečal za 2,7 odstotka, medtem ko izkazuje indutrsija porast produktivnosti dela za 9,9 odstotkov. Določena previdnost pri povečanju osebnih dohodkov je v sedanjih situaciji pozitiven element pri vsklajevanju kupne moči s ponudbo blaga na trgu. Vendar je treba opozoriti na zaostajanje v razvoju sistemov notranje delitve po delu in na tendence linearne povečanja osebnih dohodkov, kar ima lahko negativne posledice v pritegnitvi in polnem aktiviranju proizvajalcev v procesu intenziviranja proizvodnje.

Največ izvažava »Gorenje«

Na področju izvoza so bili v prvih sedmih mesecih letošnjega leta doseženi zadovoljivi rezultati. Sedem

mesečni plan izvoza je bil presežen za 19,3 odstotka, v primerjavi z lanskim enakim obdobjem pa je izvoz

večji za 232,2 odstotka.

Posamezna industrijska podjetja so dosegla naslednje izvozne rezultate:

	— v USA dolarjih			
	Predvidevanja		Izvršitev	
	I.—VII. 1966	I.—VII. 1965	I.—VII. 1966	Indeksi izvrš. 1966 plan 1966
TGO »Gorenje«	875.000	220.261	1.150.800	131,5
»Galanterija«	90.706	122	17.335	19,1
Les. ind. kombinat Soštanj	38.640	54.942	37.001	95,8
Tovarna usnja Soštanj	116.669	127.269	132.116	113,2
Ves izvoz	1.121.015	402.594	1.337.252	119,3
				332,2

Na ugodne izvozne rezultate v občinskem merilu vpliva predvsem TGO »Gorenje« Velenje, ki je v primerjavi z enakim obdobjem lani povečala izvoz za več kot štirikrat. Večji izvoz je letos dosegla tudi tovarna usnja Soštanj, precej slabšega pa lesno industrijski kombinat Soštanj. »Galanterija« je sicer izvoz nekoliko povečala, vendar ni pričakovati, da bi dosegla svoj letni plan izvoza v

višini 155.000 USA dolarjev. Od skupno planiranega izvoza v letu 1966 v višini 1.927.740 USA dolarjev je bilo v prvih sedmih mesecih doseženo 1.337.252 USA dolarjev ali 69,4 odstotka letnih predvidevanj, pri čemer pa je treba poudariti, da je plan izvoza za leto 1966 že več kot enkrat večji, kot je znašal doseženi izvoz v letu 1965.

IN KAKO JE V »VEGRADU«

Vrednost gradbenih del splošnega gradbenega podjetja »Vegrade« Velenje je v prvem polletju letošnjega leta znašala 9.955.614 novih dinarjev, kar je za 37,7 odstotkov manj kot v prvem polletju 1965.

Število izvršenih ur delavcev, na osnovi katerih ocenjujemo fizični obseg del, je bilo za polovico nižje kot v enakem obdobju lani. Pri gradnjah je bilo koncem junija 1966 za-

poslano 523 delavcev ali za 43,5 odstotkov manj kot koncem lanskega junija. Vsi podatki kažejo, da ima podjetje zelo slabo zasedene svoje zmogljivosti.

Oskrba z gradbenim materialom kljub manjšemu obsegu gradbenih del še vedno ni zadovoljiva in primanjkuje betonskega železa, cementa in nekaterih drugih gradbenih materialov.

TRGOVCI! DENAR BEŽI...

V prvem polletju je bil promet v trgovini na drobno po tekočih cenah za 24,5 odstotkov višji od prometa v enakem obdobju lani, po stalnih cenah pa za 10 odstotkov nižji. Promet trgovine ne dosega pričakovane višine predvsem z industrijskim bla-

gom, medtem ko pri živilih ni večjih sprememb iz meseca v mesec.

V pogledu založenosti se je stanje na tržišču na splošno izboljšalo z ozirom na stanje v prejšnjih mesecih.

KJE SO OSTALI GOSTI?

V turističnem prometu beležimo v prvem polletju 1966 13.368 nočitev, kar je za 24 odstotkov manj kot v lanskem prvem polletju, pri čemer

je bilo nočitev domačih gostov manj za 33,6 odstotkov, tujih pa več za 38,6 odstotkov.

Posamezne nočitvene zmogljivosti so dosegale naslednje rezultate:

	— v indeksih		
	Prenočitve skupaj	Prenočitve domačih gostov	Prenočitve tujih gostov
Gostinske organizacije	93,5	74,8	167,9
Planinski domovi	29,7	29,7	—
Zasebni sektor	135,9	149,2	1,9
Mladinski turizem	72,0	81,1	2,7
Skupaj	76,0	66,3	138,6

Zaradi zmanjšanja domačega in povečanja tujega turizma so se precej spremenili deleži nočitev domačih in tujih gostov. V letu 1965 je

znašal delež nočitev tujih gostov 13,5 odstotkov, v letu 1966 pa 24,5 odstotkov nočitev.

NA OSNOVI NEKATERIH NAJVAŽNEJSIH POKAZATELJEV S PODROČJA GOSPODARSTVA V PRVEM POLLETJU, KOT SO UGODEN PORAST INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE, UGODNA LETINA, VISOK OBISK TUJIH GOSTOV, VELIK PORAST IZVOZA IN PODOBNO, LAHKO PRAKAKUJEMO, DA BODO REZULTATI ZA CELO LETO RAZMERO MA UGODNI IN DA BODO DOPRINESLI K NADALJNI STABILIZACIJI GOSPODARSTVA.

**Oktober
335.600 ton
lignita**

Upravni odbor rudnika lignita Velenje je konec septembra med drugim obravnaval tudi predlog operativnega plana osnovne proizvodnje premoga za mesec oktober 1966 ter sprejel sklep, da se bo v tem mesecu proizvedlo skupaj z rudarskim šolskim centrom 335.600 ton lignita, kar je za 5,3 odstotka več kot je bilo planirano z letnim družbenim planom.

Clani upravnega odbora so ugotavljali, da je še vedno precejšen zaostanek v proizvodnji, ki znaša do 31. septembra skupno 66.233 ton lignita, to pa že zaradi znanih predvsem objektivnih razlogov — težkih jamskih prilik. Vsi so se zavzeli, da da bi se naj v zadnjem tromesečju storilo vse, da se primanjkljaji čim bolj zmanjšajo ali pa morda celo odpravijo. Če bo operativni plan za oktober uspešno izpolnjen bo nakopanega 16.472 ton lignita več kot je predvideno za ta mesec v osnovnem planu in bi se primanjkljaj že znatno zmanjšal.

Od posameznih obratov bo v jami vzhod — proizvedeno 244.400 ton lignita ali 10% nad osnovnim planom, v jami — zahod pa 45.000 ton ali 25% pod osnovnim planom; medtem ko bodo v rudarskem šolskem centru proizvedli 46.200 ton ali 25,6% nad osnovnim planom. Jama zahod predvideva nekoliko nižjo proizvodnjo zaradi tega, ker je močno ogroženo območje zračilnega nadkopa od pojavov jamskih ognjev in se bo pristopilo k definitivni sanaciji. Zaradi tega bo tudi manjša proizvodnja, ker v zahodni jami še vedno primanjkuje ljudi.

Trenutna situacija je vse prej kot rožnata. Neizpolnitev plana bi imela za kolektiv precejšnje poslabšanje finančnega stanja, zmanjšanja skladov in ne nazadnje manjše osebne dohodke. Zaradi vsega tega je bil na seji dan poudarek na osnovni proizvodnji, za katero bo potrebno v zadnjih treh mesecih postaviti vse sile.

Za bmetovalce

Bolezni perutnine

(Nadaljevanje in konec)

KOKOSJA KUGA (povzročitelj virus)

Siri se bolj pomladi kot pozimi. Pozimi so kokoši bolj izolirane kot preko leta. Virusi obstajajo preko celega leta. Kokošim, okuženim s cepivom (soluptesvar in haifa so slabši kot naša vakcina muhtesvar, ki je odlična), pade nesnost, so našopirjenega perja, a 8. dan po cepljenju prenehajo vsi simptomi. Cepljenje uspe, odnosno pomaga, če so kokoši še zdrave, ko so bile cepljene. Mlade jarčke ali brojlerje cepimo s cepivom haifa ali lasota in to na sluznico nosu ali očesa. Muhtesvar je premočan za sluznico, zato cepimo z njim pod kožo. Pri cepljenju je važno to, da prevladuje tisti virus, ki pride poprej v telo. Če je žival že okužena po kugi, potem cepivo ne bo pomagalo. Če cepimo okužene živali, te po navadi poginejo, a one, ki žive še 12. ali 14. dan, so bile neokužene.

Prenaša se z ekskreti, vodo, raztreseno hrano, pri čemer pride virus na sluznico in se s tem okuži v nekaj urah celo telo živali. Inku-

reakcije in tudi ne postane popolni imun, ker verjetno še ni tako odporna, da bi preprečila okužbo na sluznici. Kakšnega drugega cepljenja ni dobro vršiti proti difteriji, ker so se pokazale ene in druge reakcije negativne. V treh dneh po cepljenju se pokaže rdeča oteklina, kar je pozitiven dokaz, da je bilo cepljenje uspešno, (cepljenje je priporočljivo v juliju ali avgustu). Vse variante difterije se ločijo po opisanem načinu in simptomih.

KOMPLEKS — SKLOP BOLEZNI DIHAL

V velikih jatah se često pojavljajo bolezni respiratornega sistema, ki jih povzročajo patogeni mikrobi. V večini primerov bolezni ni samo eden povzročitelj. Potrebno je skupno delovanje dveh ali več mikrobov. V sklop bolezni dihal spadajo naslednje skupine bolezni:

1. virusne bolezni: kuga, infekcijski bronhitis, laringo traheititis, osepnice;

2. bakterijske bolezni: infekcijska korica (povzročena po povzročitelju haemophilis gallinarum), pasteroza

3. mycoplazmoza: (kronična bolezen dihal), ki jo povzroča myko-

nih povzročiteljih. Karakteristična sprememba za mikoplazmozo bi naj bila granulom podobna žarišča v zračnih vrečah in osrčju. Zdravljenje ni uspešno.

Zatiranje bolezni: Predlagano klanje okuženih jat ni izvedljivo iz ekonomskih razlogov. To bolezen lahko ustavimo s tem, da nudimo živalim vse pogoje, ki so predpisani za vrsto oziroma starost živali (pravilna temperatura, vlaga, stelja, zračenje prehrana). Če smo zadostili vsem naštetim pogojem, potem bodo živali odporne in se ni treba bati izgub zaradi te bolezni.

LEVKOZA

Je kužna bolezen pri kateri se nezrele celice krvnega sistema nevirano razmnožujejo in pogosto tvorijo tumore — novotvorbe. Bolezen povzroča virus, ki ima veliko infekcijsko moč. Okužene živali izločajo virus iz nosu z izcedkom, mlajše pa tudi z blatom. Virus se prenaša preko embrijev. Bolezenski znaki so neizraziti. Roža obledi, apetit se manjša, živali hujšajo in pojavi se driska. Bolezen lahko traja en dan do več mesecev. Nove tvorbe se pojavijo na vseh organih. Pri obsežnejših novotvorbah v trebušni votlini nastane pogosto trebušna vodenika. Plemenite rase, ob dobri krmi so bolj občutljive za levkozo kar je pa le sekundarnega pomena. Največja smrtnost je med 4. in 8. mesecem starosti, posebno pa v prvih mesecih nesnosti. Pojavi se lahko tudi pri vzreji brojlerjev in nam ob hudih infekcijah lahko povzroči tudi od 5—6 % izgub. Zdravil za to bolezen ni. Zatiramo jo s higienskimi ukrepi in valjenjem jajc od kokoši, starejših od dveh let, ki ne prenašajo več virusov na embrije.

KOKOSJI TIFUS (pluroza, bela griža)

Je bakterijska bolezen piščancev in tudi odraslih kokoši. Povzročitelj spada v vrsto salmonel. Bolezen poteka posebno pri piščancih akutno, v obliki griže in sepse. Ob dobrih higienskih razmerah preide bolezen v bolj kroničen tok. Inkubacija znaša 3—5 dni. Povzročitelj se prenaša preko embrija. Piščanci se ukužujejo na tri načine: preko embrija, prebavil in vzdihavanjem klic. Pri prvih dveh načinih infekcije zbolijo piščanci v starosti od 3—5 dni. Oslabijo, izgube apetit in so žejni. Zatem našopirijo perje in uposte kri-la. Pojavi se zelena, nato bela driska, nato pa še bela griža. Posušeni iztrebki se prilepijo na zadek kot skorja bele barve. Pri infekciji zrak, ki se praviloma dogaja v izvalilniku, zbolijo piščanci v starosti 3—7 dni za dihalnimi motnjami. Odrasle kokoši navadno ne kažejo vidnih znakov bolezni. Pri močni infekciji pa dobijo drisko. Težišče zatiranja bolezni in zaščite pred njo je razen v higieni v izločanju inficiranih kokoši. Te najdemo s serološko preiskavo. Okužene kokoši koljemo. Pri vodnih pticah so pogoste neke vrste salmonel, nevarne za človekovo zdravje. Večinoma se prenašajo na lupini jajca. Za ljudsko prehrano se morajo ta prekuhati.

ZAJEDAVCI**Zajedavci kože so:**

Kokošja pršica ali nočni ropar. Ponoči pije perutnini kri, čez dan pa se skriva v špranjah. Zatiranje insekticidi.

● **Kokošja uš.** Hrani se z kožnimi grintami.

● **Garje** — pri kokoših povpročata dve vrsti grinj, velikosti 1/10 mm.
1. garjavost nog (apnene noge)
2. garjavost kože (perje se lomi in izpada)

Črevesni zajedavci:

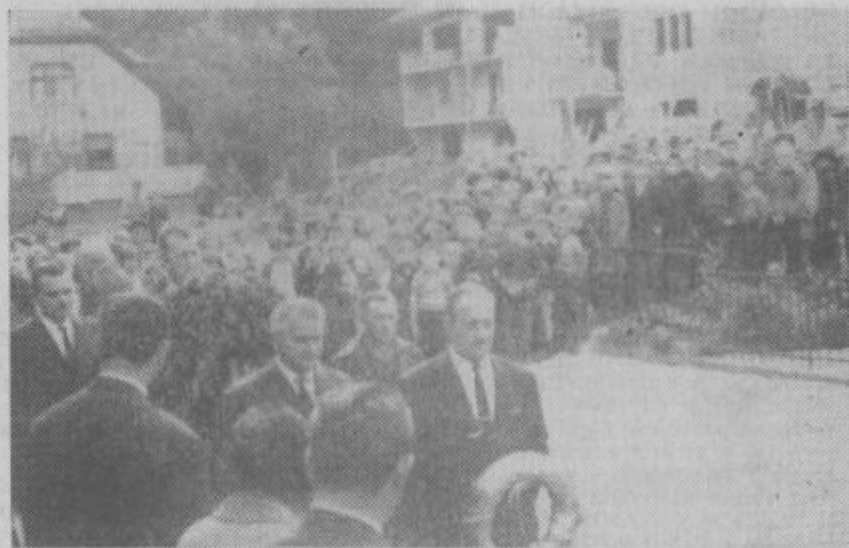
● **Glistavost** — gliste so dolge ca. 6 cm in žive v sredini črevesa. Izločajo jajčeca, ki morajo živeti nekaj časa v prirodi, da se lahko razvije nova glista (v prirodi je ličinka). Od tod pride s krvjo v pljuca in nazaj v prebavila.

● **trakuljavost** — je pogosta v ekstenzivni rejji. Vmesni gostitelj so polži, deževniki, muhe in hrošči.

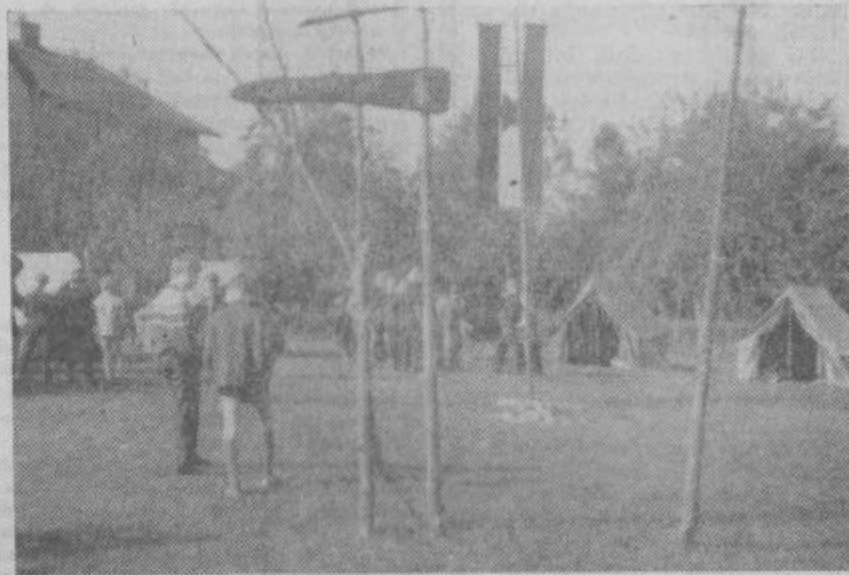
● **kokcidioza** — kokcidije so prazivali, ki se praktično nahajajo povsod. Pri malih piščancih poškodujejo sluznico slepega črevesa, pri starih tanko črevo (poškodujejo celice tankega črevesa in slepega črevesa, kjer se praktično naseljujejo v njih in od tod črpajo hrano za svoj razvoj). Čreva takih obolelih živali so razširjena in zaradi izliva krvi temnejše barve. Zdravimo preventivno s kokcidiozanti, s katerimi preprečujemo razmnoževanje kokcij. Kokcidiozanti so dodati v krmo.

● **singamoza** — to so dva cm dolgi črvički. Žive v sapniku, kjer sesajo kri in so bolj rdeče barve. Piščance zdravimo na ta način, da vdihavajo kurativno sredstvo BAT, ki uniči škodljivce.

Občinski

Komemoracija na Cesti talcev je sodila v sklop prireditev ob občinskem prazniku. Govoril je Rudi Bajc in obudil spomine na žrtve fašizma

Taborniki so postavili tabor na jasi v Pesju. Na večer pred občinskim praznikom so imeli taborniški meč ob tabornem ognju

Učenci iz Pesja so dobili za občinski praznik obnovljeno šolo. Na sliki vidimo nastopajoče pred otvoritvijo šole

Stari veterani izpred leta 1940. so startali v Velenju in se odpeljali na »dolgo« pot proti Mariboru. Tale na naši sliki je bil najstarejši in je tekmoval izven konkurence

praznik v sliki

bacija traja torej teden dni. Opazimo včasih že tudi 5. dan, vendar še ne določeno, a 6. dan izbruhne bolezen. Če živali po 12. dnevu ne poginjajo več, čakamo še 21 dni. Če se bolezen ne pojavi lahko smatramo, da so živali zdrave.

Simptomi bolezni so: povešen rep, niso živahne, manj jedo, žejne so, driskajo, pred smrtjo pójajo — spuščajo glasove, cedi se jim iz nosu, tako da večkrat kihajo. Temperatura telesa 43,5 do 44 stopinj. (Normalna je 42 do 42,5 stopinj). Iztrebki so bolj redki, drugače ne preveč spremenjeni. Virus se razmnožuje v krvnih žilicah, tako da te popokajo in nastanejo krvavitve. Zanesljiv znak za kugo je krvavitev žleznega želodca in difteroidne obloge tankega črevesa (rdeče — krvave papile). Zdravila za to bolezen nimamo, zanesljivo sredstvo proti tej bolezni je pravočasno preventivno cepljenje. Brojlerje cepimo v starosti treh tednov.

Bolne kokoši so užitne kuhane in pečene, vendar je treba paziti, da ljudje, ki jih uživajo, nimajo stika s perutnino. Imuniteta po cepljenju traja dva in pol meseca.

DIPHTERIA (osepnice, difterija, pljučnice) variola

Pri difteriji oboli sluznica ustne votline, grla in sapnika, kjer se navpično zaradi izločanja limfe zatiči, ki žival duše, med tem, ko pri osepnicah ali črnih kozah obole ustni koti, nos in veke, tako da živali tudi oslepe. Poleg tega napade tudi greben ali rožo in priuhke in podbradek posebno pri močnejši okužbi. Povzročitelj bolezni je virus. Izgube so neizogibne, če prav hitro interviramo. Obolele živali je treba odstraniti in jih cepiti. Če je žival inficirana na kožo, a je bila poprej rahlo okužena, ob cepitvi ne pokaže

plazma gallinarum. Infekcije dihalnih organov so karakteristične po kroničnih težkih poškodbah zgornjih zračnih poti, nosnih prehodov, sinusov, traheje (sapnika) in zračnih vreč. Pojava in širjenje dihalnih obolenj je v zvezi s:

1. povečanjem populacije perutnine (brojlerska industrijska proizvodnja);

2. večkratno menjavanje populacije in večja gostota živali v istih stavbah brez ustreznih sanitarnih ukrepov in primerne zatiranja bolezni;

3. vakcinacijo z živimi virulentnimi cepivi.

MIKROPLAZMOZA

Ugotovljeno je več serološko različnih tipov. V naravnih pogojih je za izbruh bolezni potreben v večini primerov nek povod. Bolezen se klinično pojavlja v dveh oblikah. Pri 5 do 16 tednov starih piščancih pride do vnetja zgornjih zračnih organov. Pojavi se izcedek iz nosu, vnetje očesnih veznic, vnetje sinusov in lahko kihanje. Druga oblika je vnetje notranjih organov. Vnetje sapnika, pljuč in zračnih vreč. Klinični znaki so z izjemno kihanja slabo zaznani. Pri obeh oblikah pada teža živali. Pri kokoših se zmanjša nesnost, zmanjša pa se tudi valilnost jajc. Bolezen se prenaša preko embrija na potomstvo. V kurnikih se širi počasi od živali do živali. Za širjenje bolezni od objekta do objekta preteče včasih tudi več tednov ali mesecev. Pri mikoplazmozi nastanejo naslednje patološke in anatomske spremembe: kataralno ali virusno vnetje sluznic gornjih dihalnih organov, odebelitev sten zračnih vreč, sirasti eksudat v zračnih vrečah in na nekaterih organih: (kot osrčje, jetra in pljuca). Težko je reči ali so te spremembe povzročene po mikoplazmozi ali po sekundar-

Na Slemenu so se zbrali nekdanji interniranci

LEP, SONCEN JESENSKI DAN JE BIL, KO SO SE 25. SEPTEMBRA ZBRALI PRI ANDREJEVEM DOMU NA SLEMENU NEKDANJI INTERNIRANCI IZ VELENSKE OBCINE. ZBRALI SO SE NA TOVARISKI POMENEK, DA BI SE ZNOVA SREČALI. TEŽKO JE OBUJATI SPOMINE NA CASE, KO SO BILI ŽIVI OKOSTNJAKI V ZEBRASTIH ZAKLJEVINASTIH OBLEKAH IN STEVILKE BREZ IMENA IN PRIIMKA. PA VENDAR JE PRAV, DA SE ZBEREJO, DA POUVEDO KOT ŽIVE PRICE KAJ VSE SO DOŽIVLJALI. DEJANJA, KI SO JIH POČEVALI LJUDJE »TRETJEGA RAJHA« NE SMEJO V POZABO.

»Zato ker smo želeli in želimo ostati Slovenci in Jugoslavlanci«, je dejal na srečanju internirancev predsednik zveze združenj borcev NOV občine Velenje tovariš Ivan Malenšek in nadaljeval: »zato ker hočemo biti gospodarji na svoji zemlji in imeti svoj jezik in kulturo, zato so

cije spomnimo žrtev, ki smo jih plačali Jugoslavlanci z velikim krvnim davkom.

V zloglasnem taborišču Dachau je ostalo mrtvih 30 občanov velenjske občine. Vrnilo pa se je 25 okostnjakov. Mauthausen je v svojem žrelu upe-

že rtev pa ne vemo za število onih, ki so bili ubiti v celjskem Starem piskru, v mariborskih in ljubljanskih zaporih, v Jasenovcu in drugod.

»Težko bi bilo povedati vse o medsebojnem tovarištvu in pomoči v taboriščih,« je povedal Ivan Malenšek. Njegovim besedam smo povsem verjeli, ko smo na Slemenu gledali

zbrane preživle internirance. Kot takrat v tujini, ko so bili sestradani, razčepeni in pretepeni živijo tudi danes s sočlovekom, vedno pripravljeno pomagati drug drugemu. Skovalo jih je skupno tovarišstvo, skupna borba za obstoj. In takšni so tudi danes ti naši izmučeni interniranci, ki so se navsezadnje le razveselili

na tovariškem srečanju na Slemenu.

Na koncu so sklenili, da se bodo odlej naprej zbrali vsako leto na takšnih in podobnih srečanjih, ker ne bi bilo prav, da bi pozabili žrtve fašističnega in nacističnega terorja.

Zveznemu odboru ZKB NOV Jugoslavije pa so poslali naslednjo resolucijo:

ZVEZNEMU ODBORU ZKB NOV JUGOSLAVIJE BEOGRAD

Bivši politični interniranci in zaporniki, zbrani na Slemenu nad Soštanjem, pošljamo zveznemu odboru tovariške pozdrave z željo, da bi posredoval na mednarodnem mestu naše naslednje ugotovitve in zahteve:

Kot politični zaporniki in interniranci smo še posebno težko občutili med zadnjo svetovno vojno vso njeno brezčutno, neusmiljeno krutost in grozotno, krvavo stvarnost. Občutili smo vso težo brezpravja, ko smo bili po nacističnih taboriščih smrti oropani prav vseh, tudi najosnovnejših človeških pravic in prepuščeni na milost in nemilost nacističnim sodistom in zločincem, da nas vse uničijo.

Zato danes najostreje obsojamo vsa tuja vmešavanja in še prav posebno vse tuje oborožene intervencije kjerkoli in od kogarkoli, pa naj bo to samo prisotnost tujih sil, ali okupacija, ali pa že prava krvava vojna! Mi vemo le to, da pri tem neko ljudstvo trpi in izgublja svojo samostojnost in svobodo in da tako igranje z mirom zelo hitro lahko pripelje do naj-

strašnejšega — do nove svetovne vojne!

Mi pa nikdar več ne bi hoteli biti brezpravni sužnji! Ne želimo, da postane naša zemlja planet mrličev in smrti!

Zato je potrebno takoj najodločnejše zaustaviti vse neodgovorne revanšiste, vojne hujskače, avanturiste in imperialiste — dokler se ponovno pohod sovražstva, uničevanja in brezpravja še ni razvil, dokler vsesplošni pohod smrti še ni krenil!

Odgovorni po vsem svetu naj hitro ukrepajo.

Nadalje ugotavljamo, da nas zelo boli in skrbi odnos in stališče Zvezne republike Nemčije do pobijanja naših poštenih in zavodnih ljudi v njihovi državi.

Ker smo prepričani, da dobro vedo koga in zakaj ga sčitišjo to njihovo zadržanje najostreje obsojamo.

Raje naj bi sredstva, s katerim podpirajo tako, Jugoslaviji sovražno in škodljivo dejavnost svojih bivših pomočnikov iz okupacije, uporabili za plačilo svojega sramotnega dolga nam, ki so nas brezsrčno trpinčili in trajno izkoristili, kjer

je bilo najtežje in najnevarnejše.

Zahtevamo, da naše državno vodstvo znova pokrene pri ZRN najodločnejšo zahtevo po plačilu primerne odškodnine prav vsem žrtvam nacizma tudi v Jugoslaviji, kakor je ista Nemčija že zdavnaj plačala nekaterim ostalim državam, v soglasju s sprejetimi mednarodnimi obveznostmi.

S tem našim pismom popolnoma soglašamo in podpiramo resolucije tovariše in tovarišev, katero so vam poslali s svojega zborovanja 11. 9. 1966 v Mostecu in še enkrat najodločnejše zahtevamo miro-ljubno reševanje vseh spornih mednarodnih vprašanj ter iskreno želimo na naši zemlji mirno in enakopravno sožitje vseh ras, vseh držav, vseh narodov in vseh ljudi.

Naj povsod in vedno zmagujeta in vladata mir in svoboda — vsakemu nastiju pa prezir in smrt!

Sleme, 25. 9. 1966

Bivši politični interniranci in zaporniki v velenjski občini

Bivši politični interniranci na srečanju na Slemenu

nas hoteli uničiti aihmanovci, da bi iz Stajerske in ostalih okupiranih pokrajin napravili veliki rajh, Italijani pa iz bivše ljubljanske in ostalih pokrajin fašistični rimski imperij v Evropi.

Težko je obujati strahotne spomine iz taborišč smrti. Vendar je potrebno, da se ravno v tem času, ko se postale znova aktivne razne neonacistične in neofašistične organiza-

pelil 27 ljudi iz naše občine. Iz tega taborišča pa se je vrnilo v našo dolino 25 internirancev.

Auschwitz, tam je ostalo kar 73 ljudi iz velenjske občine, vrnilo pa se jih je 18.

V Rawensbrücku je ostalo 7 žrtev nemškega nacizma, na svoje domove se je vrnilo 18 internirancev.

V drugih nemških taboriščih je ostalo 7 žrtev iz velenjske občine. Poleg vseh teh 144 nacističnih

PRVI STALNI KOČNIK IN NJEGOV POMEN

Zobna gniloba se je posebno v Evropi močno razširila zadnjih dvesto do tristo let. Vzrok temu je predvsem v spremenjenem načinu življenja. Ljudje so se prej hranili s preprostimi, doma pripravljenimi živili, ki jih je bilo treba zgristi in so vsebovala zobem potrebne snovi. Vse to je zaviralo nastanek zobne gnilobe. Industrijsko pripravljena

hrana, spremenjen način življenja in predvsem nov prehranjevalni režim nasploh, pa pospešujejo pogoje za razvoj zobne gnilobe, tako da je v nekaterih državah dosegla že tolikšno stopnjo, da lahko govorimo o množičnem vdoru zobne gnilobe.

Tudi pri nas v Sloveniji se je zobna gniloba tako močno razširila, da je že redkokdo, ki ne bi imel v ustih vsaj enega piškavega zoba. Le ta pa prinaša družbi kot posamezniku toliko škode, da jo po pravici lahko štejeemo za socialni problem, ki zasluži vso našo pozornost. Gre namreč za to, da imajo piškavi zobje, če jih ne zdravimo, razen krajšnjih tudi splošno škodljive posledice za naše zdravje. Nasledek nezdravljenega zobne gnilobe so razna revmatična obolenja, obolenja srca in ledvic, prebavne motnje itd. Ne glede na veliko gospodarsko škodo, ki jo povzročajo te bolezni (zdravljenje, izpad iz proizvodnje, zmanjšana produktivnost, invalidnost itd.), nas že samo zdravljenje piškavih zob in pa protetični nadomestki zob, izgubljenih zaradi piškavosti, stanejo težke milijone. Seveda moram poudariti, da gre velik del tega zneska za protetične nadomestke, saj ima socialno zavarovanje za vsak neozdravljen in predčasno izdrt zob za katerega je potrebno napraviti protetični nadomestek šestnajstkrat večje izdatke, kot pa so izdatki za zdravljenje piškavega zoba.

V cilju, da bi pravočasno pozdravili vsaj prvi stalni kočnik in s tem preprečili nastanek različnih obolenj, obenem pa zmanjšali izdatke socialnega zavarovanja, so zobni terapevti iz Velenja in Soštanja sklenili, da bodo sanirali prve stalne kočnike ali šestice vsem prvošolcem osnovnih šol velenjske občine.

Da pride do razkroja prvega stalnega kočnika ali šestice je krivo dejstvo, da starši prav temu zobu posvečajo premalo pozornosti v pričajanju, da je to mlečni zob. Temu pa naj bi po splošnem mnenju ne bilo treba posvečati nobene pozornosti. Do mnenja, da je prvi stalni kočnik mlečni zob, pride zato, ker ta zob izraste, ne da bi izpadel kak mlečni zob. Kajti skladno z rastjo celotnega organizma raste tudi čeljust in nastane tako za zadnjim mlečnim kotnikom prostor za izrast prvega stalnega kočnika, ki torej izraste, ne da bi zaradi tega izpadel kak mlečni zob.

Prvi stalni kočnik ali šestica, ki izraste med 6. in 8. letom starosti, je prav tako podvržen zobni gnilobi, gnije pa posebno hitro v zanemarjenih ustih in pa v takih, v katerih je mnogo gnilih mlečnih zob. Zaradi tega in pa zaradi nevednosti staršev, pride otrok k zobozdravniku po navadi že takrat, ko ga prvi kočnik močno boli in je za zdravljenje že prepozno, ter je mnogokrat edino, kar še lahko storimo, da zob izpulimo. To pa ima lahko hude po-

sledice za nadaljnji razvoj stalnega zobovja.

Ta prvi stalni kočnik je izredno važen činitelj v razvoju celotnega stalnega zobnega loka in velikokrat odločilen glede tega, ali se bo razvil pravilen uzgriz, ali pa bo prišlo do napak, ki jih imenujemo ortodontske anomalije in ki često onemogočijo normalno zvečenje. Take napake vplivajo na eni strani na telesni razvoj otroka, po drugi strani pa na psihični razvoj, ki je mnogokrat zaradi takih napak moten.

Torej starši! Podobno kot ste spremljali pri vašem malčku izrast prvega mlečnega zoba, zasledujte tudi izrast prvega stalnega kočnika in takoj, ko opazite na njem najmanjšo pikico, ne odlašajte z obiskom v zobni ordinaciji.

Podprite skupaj z učitelji napore in prizadevanja zobozdravstvenih delavcev, da bodo res vsi prvošolci imeli do konca šolskega leta pozdravljene prve stalne kočnike.

Dr. Anica Pistotnik

OBISKALI SO SLOVENCE V ZAMEJSTVU

Slovenska nacionalna manjšina na Tržaškem, ki je navezala prijateljske stike z Velenjem, je z navdušenjem sprejela na obisk Velenjčane.

Precej neopazno so letos za rudarski praznik obiskali Velenje Slovenci s Tržaškega. Izlet v Velenje je organiziralo njihovo športno društvo »Brega«, ki preko športne dejavnosti utrjuje slovensko nacionalno zavednost. V Velenje so prišli ravno v času, ko je bil pred kulturnim domom program posvečen rudarskemu prazniku.

Ko so poslušali mladinsko godbo so zaprosili, če bi lahko godba na nogometnem igrišču pri nogometni tekmi med NK Rudar in njihovo ekipo zaigrala nekaj koračnic. Želji so ustregli in takoj so izrazili novo željo, da bi prišli Velenjčani s športno ekipo in mladinsko godbo na njihov tradicionalni praznik grozdja, ki je po navadi v septembru.

Želja se je spremenila v stvarnost in tako je bila 25. 9. 1966 na njihovi proslavi, ki jo organizirajo vse slovenske vasi, športna ekipa RSC in mladinska godba.

Kolikor so prišli ob rudarskem prazniku naši takratni gostje neopaženo v Velenje in jim nismo poklanjali nobene posebne pozornosti, smo bili Velenjčani deležni sprejema, ki ga nihče ni pričakoval. Morda ni bilo nobenega Slovenca iz slovenskih vasi, da ni vedel, da pridejo na obisk rojaki iz matične domovine.

Od sprejema na obmejnem bloku Fernetiči do vračanja

na obmejni blok, smo bili deležni take pozornosti, ki je ni nihče pričakoval. Posebno kar smo opazili pri naših gostiteljih je bilo to, da v njih prevaja globoka nacionalna zavest, kakršne nam v Sloveniji primanjkuje. Ker smo že od prej vedeli za njihov nacionalni ponos, in naša skupina je bila sestavljena iz same mladine, smo izrazili željo, da bi nas seznanili s stvarmi, ki imajo poseben pomen za Slovence. Ustregli so nam in organizirali obisk na Bazovci pri spomeniku, kjer so bili leta 1929 ustreljeni Slovenci Bikovec, Marušič, Miloš in Valenčič. Spomine na teške dni je obujal še preživeli Slovenec Vekoslav Španger, ki je bil takrat obsojen na 30 let zapora. Ob obujanju spominov na takratne dni so se nam neopazno orosile oči. Za spomin na te dni nam je Španger poklonil knjigo, ki opisuje grozote Slovencev in fašistične Italije, knjigo je sam napisal, in kot črkostavec tudi sam natisnil. Drugo posebno zanimivost, ki so nam jo pokazali je slovenski kulturni dom v Trstu, na katerega smo lahko vsi ponosni, zaradi tega, ker je bil zgrajen z veliko udležbo Slovenije. Naš velenjski kulturni dom, ki je tudi lep, je malenkost v primerjavi z njihovim.

Ker je bil naš glavni namen sodelovanje v kulturnem programu ob njihovem prazniku

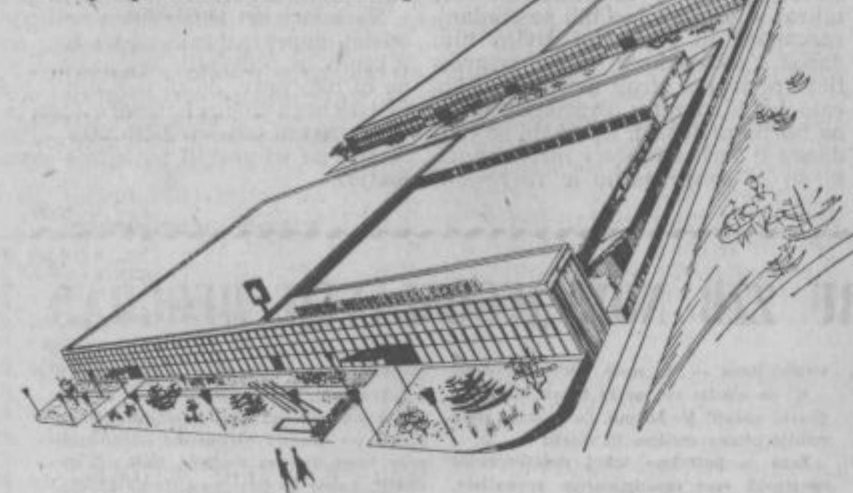
je bila glavna točka programa nastop naše mladinske godbe. Nastop mladinske godbe je bilo pravo presenečenje za večšočglavo množico, ki je z burnimi aplavzi pozdravljala njihov nastop. Skladbi »Lovci na Triglav« in »Veseli mornarji« sta jih prevzeli. Uradno postavljeni špiker, ki ga je določila oblast iz Trsta, je ves navdušen čestital izvedbi in se zahvaljeval za izvedbo koncerta. Po končanem koncertu je bilo godbenikom prav težko priti do avtobusov, kapelnika tovariša Andreja Taušiča pa so objemali in poljubljali, tako da je bil ves zmeden.

Ko smo se poslavljali, so nas prosili, da jih še obiščemo in dejali so nam, da kaj takega še niso nikoli doživeli. Naše vabilo naj pridejo na rudarski praznik v Velenje so z navdušenjem sprejeli. Naša dolžnost pa bo, da jih vsaj delno sprejmemo s takšno pozornostjo, kot so jo nam oni poklanjali ob našem obisku.

Ob obisku smo spoznali, da Slovenci v matični domovini ne smemo pozabiti naših bratov v zamejstvu, ker le ti vidijo v nas veliko oporo v želji, da ne bi naš rod v zamejstvu zamrl. Tudi sami so izrazili, da iščejo pri nas Slovencih v matični domovini več moralne opore.

Torej, dragi Slovenci na Tržaškem, hvala vam!

Tovarna gospodinjske opreme »Gorenje« po končani rekonstrukciji

DELA VSKI SVET O GOSPODARJENJU

Nahajamo se v dinamičnem obdobju rekonstrukcije in modernizacije podjetja, kot uresničevanju sklepov družbene in gospodarske reforme. Zaradi tega je tembolj razumljiv interes kolektiva, da spremlja in živo sledi poleg družbenih dogajanj, izvrševanja sklepov in smernic IV. plenuma, izvrševanju sprejetih proizvodnih nalog in doseženega poslovnega rezultata.

Da bi lažje ocenili dosežene poslovne rezultate, je potrebno poznati razvoj podjetja. Tovarna gospodinjske opreme »Gorenje« se je v kratkem času razvila v enega največjih proizvajalcev gospodinjskih aparatov.

Ustanovitev podjetja sega v leto 1947, ko je bilo v vasi Gorenje ustanovljeno »Obtrno kovinsko podjetje«. Iz prvih obrtniških povojev se je podjetje hitro in uspešno razvilo. Prvo večjo prelomnico in tako pričetek industrijske proizvodnje predstavlja leto 1958, ko je bila sprejeta v proizvodni program proizvodnja štedilnikov in peči na trda goriva.

Hitrejši razvoj in razširitev asortimana proizvodnje je podjetje doseglo s preselitvijo v Velenje leta 1960, nadaljnji skokovit porast proizvodnje in s tem celotnega dohodka pa z izgradnjo novih poslovnih prostorov leta 1965.

Finančno gledano je bil razvoj podjetja v posameznih etapah sledeč:

Opis	Ustvarjeno				Planirano			
	1953	1958	1960	1964	1965	1966	1967	1970
bruto produkti	8,3	267,0	616,0	3.643,0	6.350,0	10.300	24.637	49.532
veržni indeks	100	3.216,8	230,7	591,4	174,3	162,2	239,2	201,0
število zaposl.	11	130	223	680	732	974	1.522	1.968

S spremljanjem gibanja proizvodnih rezultatov v posameznih mesecih ugotavljamo realnost sprejetih obveznosti in bodočih nalog. Iz tako analiziranega poslovnega rezultata pa je možno sprejeti ukrepe in smernice za bodoče delo.

Proizvodni program je bil dosežen komulativno do 31. avgusta 1966 s 121,9 odstotka, glede na letni plan pa z 81,5 odstotka. Napram istemu obdobju preteklega leta pa je proizvodnja v tem obdobju porasla za 78,5 odstotka, število zaposlenih pa le za 25,9 odstotka. Na takšno povečanje proizvodnje je ugodno vplivala uvedba sodobnejših delovnih pripomočkov poleg povečane storilnosti dela.

Ce zasledujemo porast storilnosti na podlagi količinske proizvodnje napram porabljanim efektivnim uram dela, je znašala tako merjeno proizvodnja na delavca v ekonomski enoti stiskalnice v letu 1965 12,5 kg polizdelkov, v letošnjem letu pa že 27,8 kg ali porast za 120 odstotkov. V mesecu avgustu pa celo 29,7 kg ali 137,6 odstotkov.

	31. 8. 1965	31. 8. 1966	Avgust 1966
	%		
Stiskalnica	100	155,3	180,8
Dodelava	100	164,3	182,4
Emajlirnica	100	154,4	167,6
Montaža	100	153,3	169,2
Pomožni obrati	100	173,3	198,6
Splošna uprava	100	165,0	194,4
Skupaj podjetje	100	158,2	178,8

Povprečni osebni dohodki znašajo momentalno v podjetju 723,14 N-din. V primerjavi z letom 1965, pa so se povečali v povprečju za 34,9 odstotka, torej skladno s povečano storilnostjo.

Stimulativnejše nagrajevanje je pripomoglo, da se je v podjetju znat-

no zmanjšala fluktuacija delovne sile. Med tem ko je stopnja fluktuacije znašala v letu 1965 1,98 odstotka, se je v letu 1966 zmanjšala na 1,42 odstotka.

Ustalitev delovne sile je vplivala nadalje na zmanjšanje števila bolovanj. Medtem ko je v letu 1965 od-

padlo od skupnega možnega delovnega časa na bolovanja 7,48 odstotka, znaša izguba delovnega časa v letošnjem letu le še 6,64 odstotka, kar predstavlja zmanjšanje za 11,2 odstotka ali 12.310 delovnih ur prihranka (med bolezninami so upoštevani tudi porodniški dopusti).

Udeležba režijskih stroškov v 1000 proizvodnje se je v letu 1966 znižala napram porabljenim v letu 1965 za 9,4 odstotka. Odnosno stroški so za 21,5 din nižji kot v preteklem letu. Povečana storilnost, zmanjšana fluktuacija in s tem znižanje števila boleznin poleg prihrankov materiala in zmanjšanja režijskih stroškov, je ugodno vplivalo na finančni rezultat.

Ce primerjamo celotni dohodek po strukturi udeležbe posameznih elementov dohodka v lanskem in letošnjem letu je bila situacija naslednja:

	Doseženo do 31. 8. 1965	Doseženo do 31. 8. 1966	Indeks %
Celotni dohodek	100,0	100,0	100,0
Porabljena sredstva	75,6	74,4	98,4
Neto produkt	24,4	25,6	104,9
Poslovni stroški	82,1	76,8	93,5
Dohodek GO	17,9	23,2	129,6
Prispevki iz dohodka	2,2	—	—
Prispevek Skopju	0,1	0,2	200,0
Prispevek v skupni rezervni sklad	0,2	0,6	300,0
Rezervni sklad	0,3	0,3	100,0
Bruto OD	12,0	11,9	99,2
Ostane za sklade	3,1	10,2	329,0

Iz tabele je razvidno, da je bil dosežen prihranek pri porabi materiala za 1,6 odstotka, da so se poslovni stroški znižali za 6,5 odstotka. Z boljšim izkoriščanjem materiala in prihranki na režijskih stroških se je povečala udeležba dohodka podjetja za 29,6 odstotka. Osebni dohodki so kljub povečanju izplačil za povprečno 34,9 odstotka v strukturi nižji, kot v preteklem letu, kar je izredno

zadovoljivo. Podatek potrjuje, da proizvodnja narašča skladno oziroma hitreje, kot stroški. S tem pa je bilo doseženo znižanje lastne cene, kar nam je omogočilo, da pri nespremenjenih prodajnih cenah ustvarjamo sredstva za razširjeno reprodukcijo, ki so namenjena v vlaganja za obratna in investicijska sredstva.

B. S. Stane Zula

Rekonstrukcija v TGO »Gorenje«

V zadnji številki Saleskega rudarja so bralci in člani kolektiva »Gorenja« bili informirani o pričetku rekonstrukcije, katera daje osnovo in možnost prehoda za veliko serijsko proizvodnjo v tovarni gospodinjske opreme.

Zeleli bi, da seznanimo s potekom rekonstrukcije in z naporu, ki jih vloga delovni kolektiv »Gorenje« v svoj razvoj, razen članov kolektiva še širši krog občanov. Naš namen pa je tudi v bodoče poročati o poteku rekonstrukcije in doseženih poslovnih rezultatih podjetja.

Pri programiranju razvoja podjetja izhajamo predvsem iz tržnih raziskav s temeljito pretehtanimi zaključki o upravičenosti in nujnosti pričete investicije, katero išče tržišče preko potrošnikov naših izdelkov. Upravičenost rekonstrukcije so ponovno potrdili sklenjeni komercialni aranžmani na jesenskem Zagrebškem velesojmu. Zaključena je bila prodaja preko 18 milijard S-din proizvodnje, poleg izvoza v višini 4 milijone dolarjev.

Sama pričeta dela rekonstrukcije se odvijajo skladno z operativnim programom gradbenih, montažnih in instalacijskih del.

Dokončana so dela na izkopu temelja za konti peč, postavljena je konstrukcija omenjene peči. Prestavitvena dela lužilnice potekajo skladno s programom, urejena je kanalizacija, postavljene kadi za namakanje, ostala instalacijska dela tečejo vzporedno, tako, da bo proizvodnja v prvih dneh oktobra v rekonstruirani novi lužilnici stekla v polnem obsegu. Instalacijska dela in obzidava konti peči je v teku, obratovati pa bo začela konec novembra.

Da bi bile v roku izvršene vse premestitve, tako da ne nastane izpad proizvodnje, je sklep samoupravnih organov, da v mesecu oktobru koriščenje prostih sobot zaradi dokončnega prehoda na 42-urni delovni teden koristijo proizvodni obrati skupaj v enem terminu. V teh dneh bodo remontne skupine izvršile vsa zaključna dela prve faze rekonstrukcije, tako da bo dne 5. oktobra stekla proizvodnja že v novi lužilnici v polni kapaciteti.

Vzporedno z deli na prvi fazi re-

konstrukcije tečejo dela druga faze in izgradnje novih proizvodnih prostorov. Postopoma prihaja nova oprema. Zakasnitev pri dobavi zaenkrat ni.

Pretežni del opreme za pločevinsko predelavo predstavljajo stiskalnice, katere sukcesivno dobavlja tovarna WEB Erfurt DR Nemčija. Z omenjeno firmo je zaključena za sedaj največja pogodba za uvoz tovrstne opreme v Jugoslavijo. Prispele so že 4 stiskalnice, ostala oprema pa bo dobavljena do 15. decembra letos. Ostala oprema za novi proizvodni obrat pralnih strojev prihaja postopoma, dobava pa je zaključena delno z italijanskimi, delno pa z domačimi proizvajalci opreme.

Gradbena dela v novi tovarniški hali so bila delno v zaostanku zaradi pomanjkanja gradbenega materiala. S posredovanjem »Gorenja« pa je bilo omogočeno izvajalcu v bodoče nemotena gradnja. Glavna dela na izgradnji novih proizvodnih prostorih bodo predvidoma zaključena konec decembra, nakar se bo nadaljevala še montaža in instalacija opreme, tako da bodo s proizvodnjo v novi hali pralnih strojev začeli že v prvem kvartalu prihodnjega leta.

Vzporedno z investicijskimi deli so v teku priprave za organizacijo vseh strokovnih služb podjetja. Bodoči obseg proizvodnje zahteva od podjetja eksaktno spremljanje vseh poslovnih dogodkov. Zaradi tega bo v podjetju formiran mehanografski servis, ki bo posredoval v najkrajšem času po najsoodnejših metodah vse izračune, finančne podatke in uspehe, kot vsa ostala gibanja in premike zalog. Z uvedbo mehanografskih strojev je nadalje omogočena sestava raznih statističnih podatkov, podatkov za potrebe komercialne službe in tehničnega sektorja. Vsa ta dela pri uvedbi mehanizacije v administraciji pa logično zahtevajo predpriprave in študij bodoče organizacije, tako da bo mehanizacija čim racionalnejše koriščena.

Vrši se načrtovanje novih sodobnejših proizvodnih prijemov, preko sinhronizacije, racionalizacije in poenostavitve posameznih proizvodnih

faz. Proučuje se notranji transport organizacije skladiščnih služb, proučujejo se normativi potrebnih standardnih zalog repro materiala. Skratka, povečane kapacitete želimo polno koristiti takoj ko bomo pričeli obratovati.

Z vsemi omenjenimi ukrepi iščemo torej izhod s sistemom, ki zagotavlja boljšo izrabo kapacitet, uvajanje novih tehnoloških postopkov, preko dopolnitve asortimana, skratka pogoje za učinkovitejšo gospodarjenje.

Vzporedno s tem želimo doseči še to, da se prepusti še večja veljavnost objektivnemu ekonomskemu zakonu. S sprostitvijo ekonomskih zakonov je prišla do izraza konkurenčnost, ki predstavlja bistveno in važno vzpodbudo neposrednemu proizvajalcu k čim večji produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja.

Načrt investicij, katerega je sprejel centralni delavski svet podjetja, ima torej ključni pomen za razvoj podjetja. Predstavlja osnovo za oblikovanje razvojne politike tovarne. Sam program izhaja iz obstoječih materialnih osnov ter je usklajen z okvirnim konceptom bodočega obsega in stopnje razvoja podjetja kot ostalih panog gospodarstva. Predstavlja torej kombinacijo vseh družbenih in ostalih proizvodnih kot ekonomskih činiteljev za dosego čim ugodnejših poslovnih rezultatov.

Z vso resnostjo so se izvršile analize posameznih činiteljev in na osnovi teh analiz so bili postavljeni koncepti razvoja. Upoštevana so vprašanja surovinske osnove, oskrbe z električno energijo, tržne in prometne razmere, delovna sila in ostali momenti. Upoštevana je bila optimalnost investicijskih naložb, nadalje predvidenega razvoja strok, delitve sredstev za proizvodnjo in široko potrošnjo, sistem družbenih dohodkov, načela kreditne politike in režima prodajnih cen.

Povečan obseg proizvodnje bo omogočil masovno, oziroma velikoserijsko proizvodnjo, ta pa pocenitev in s tem dostopnost sodobnih gospodinjskih aparatov širokemu krogu potrošnikov. To pa je tudi eden glavnih namenov investicije.

B. S.

POSEBNA OSNOVNA ŠOLA

PO OSMIH LETIH V SVOJIH PROSTORIH

Mnogi občani poznajo probleme posebne osnovne šole Velenje. Toda, kdo mora čutiti to, kar čutijo starši učencev in delovni kolektiv te šole. Delo je zahtevnejše in učitelji

morajo delati z večjo mero volje, prizadevnosti in potrpljenja. Prepričan sem, da so starši in rejniški učencev, ki obiskujejo to šolo, sodelavci učiteljskega zbora. S polno priza-

detostjo spremljajo delo šole in vsak problem jih osebno prizadene.

Porast števila učencev je dokaj močan. Leta 1958 je bilo 20 učencev, v preteklem šolskem letu 85 in letos jih bo okrog 120. Šola dela v posebnih pogojih. Število učencev v enem oddelku je povprečno 40 do 60% nižje kot v ostalih osnovnih šolah. Učilnice so zaradi tega lahko manjše; potrebujejo pa več delavnice. Vodstvo šole je iz leta v leto opozarjal na prostorske probleme. Svet za vzgojo in izobraževanje Skupščine občine Velenje je zaradi tega sprejel gradnjo šole v dolgoročni investicijski načrt; a zaradi vedno večjih finančnih potreb bo gotovo investicijski načrt neizvedljiv. Lani je šola delala v treh izmenah in gostovala na treh krajih. Tudi obe velenjski osnovni šoli sta zaradi tega morali delno na tri izmene pouka.

Letos se je obetalo še težavnejše stanje. Starši so z roditelskih sestankov pisali vloge in opozorila občinski skupščini, odborniki so skupščini postavljali vprašanje o rešitvi problema, delegacije šole in staršev so prihajale na občino.

Kako rešiti problem? Predlagali so, da bi se šola preselila v prostore počitniške zveze. Prostore pa smo iskali tudi pri delavski univerzi.

Končno je bil dan predlog, da bi se šola preselila v prostore stanovanjske hiše rudnika lignita Velenje v Stanetovi ulici 38 v Velenju. Tudi ob tem predlogu je bilo vrsto problemov. Samo delovnemu kolektivu rudnika se moramo ponovno zahvaliti za razumevanje.

Mnogo perečih družbenih problemov smo zmogli rešiti samo s pomočjo delovnih organizacij in tudi sedaj gre rudniku lignita Velenje topla zahvala, da je posebna šola v tem šolskem letu začela z delom v svojih prostorih. Prostorji bodo s preselitvijo še ene družine zadoščali šoli vrsto let, poleg tega pa je sedaj šola v prijetnem naravnem okolju.

B. S. Stane Zula

šport šport šport šport

Košarkarji za pokal »Šaleškega rudarja«

V počastitev občinskega praznika so se v dvodnevni košarkarski turnirju pomerile med seboj mestne ekipe Ljubljane, Maribora, Celja in Soštanja, za pokal, ki ga je darovala redakcija »Šaleškega rudarja«.

Turnir je bil na košarkaškem igrišču v Soštanju, otvoril pa ga je član uredniškega odbora Rudi Zevart. Prvi večer so se srečale ekipe iz Ljubljane in Soštanja ter Maribora in Celja.

LJUBLJANA : SOŠTANJ 59:55

MARIBOR : LJUBLJANA 70:66

Ljubljanci so si z dobro igro naravnali nekaj točk prednosti. To pa so proti koncu srečanja domači uspeli zmanjšati. Vendar so svoj finiš pričeli prepozno in so tako Ljubljanci dosegli prvo zmago.

MARIBOR : CELJE 78:63

Celjani niso bili kos boljšim in hitrejšim Mariborčanom, ki so si že v prvih minutah priljubili precejšnjo prednost in jo obdržali do konca tekme.

Naslednji dan so se najprej pomerili reprezentanci Soštanja in Celja, ter Maribora in Ljubljane, zvečer pa se Ljubljana : Celje in Soštanj : Maribor.

SOŠTANJ : CELJE 111:84

Mladi igralci Soštanja so pokazali odlično igro in povsem nadigrali Celjane, ki so sicer igrali dobro, vendar prepočasno, da bi lahko preprečili tako visoko zmago Soštanja.

Najzaslužnejši za zmago Soštanja je bil nedvomno Kropce, ki je dosegel največ košev.

Zmagovalna ekipa Soštanja je nastopila v sestavi: Natek, Zupančič, Perhaj, Kropce, Cerar, Moškon, Jerič, Videmšek in De Costa.

Vrstni red:

Soštanj	3	2	1	256:227
Ljubljana	3	2	1	219:195
Maribor	3	2	1	232:219
Celje	3	0	3	217:283

Šport za občinski praznik

NOGOMETNI TURNIR

V počastitev občinskega praznika je Partizan Soštanj priredil turnir v nogometu, na katerem sta nastopili poleg domačega Partizana še ekipi Velenja in Smartna ob Paki. Prvo mesto so osvojili domači nogometaši, potem ko so premagali

V SOŠTANJU

Smarčane in igrali neodločno z Velenjčani.

Rezultati:

Soštanj : Smartno ob P.	4:1 (3:0)
Velenje : Smartno ob P.	2:2 (0:0)
Soštanj : Velenje	1:1 (1:0)

III. delavske športne igre

Komisija za oddih in rekreacijo pri občinski skupščini Velenje in občinska zveza za telesno kulturo Velenje sta organizirali v počastitev občinskega praznika III. delavske športne igre občine Velenje. Nastopile so ekipa sindikalnih podružnic iz Velenja — rudnika lignita, rudarskega šolskega centra, »Vegrada«, »Gorenja«, občinske skupščine, iz Soštanja — termoelektrarne, tovarne usnja, kmetijske zadruga, lesnoindustrijskega kombinata, »Galanterije«, TP »Vino« in »Oljke« iz Smartna ob Paki in Topolšice. Skupno je nastopilo 30 ekip s preko 200 tekmovalci, ki so se pomerili med seboj v šestih športnih panogah — nogometu, namiznem tenisu, odbojki, kegljanju, streljanju in šahu.

VEGRAD ZMAGOVALEC

V nogometu se je pomerilo med seboj 7 enajstoric. V predtekmovalstvu v Velenju so nastopile enajstovice: RLV, RSC in »Vegrad«.

Rezultati:
RSC : RLV 1:1
Vegrad : RSC 1:0
RLV : Vegrad 0:0
Finalist je postala ekipa »Vegrada«.

V Soštanju pa so tekmovalce enajstovice: termoelektrarne, TUS, »Galanterije«, »Vino — Oljka« iz Smartna ob Paki.

Po dvodnevni borbi so dosegli naslednje rezultate:
VINO—OLJKA : TUS 4:3
Galanterija : elektrarna 3:2
Galanterija : Vino—Oljka 3:2
Pravico nastopa na finalnem srečanju si je pridobila enajstovica »Galanterije«.

VEGRAD : GALANTERIJA 2:0 (2:0)

Finalista sta se med seboj pomerila na stadionu v Soštanju. Igralci »Vegrada« so zasluženo premagali enajstovico »Galanterije« z rezultatom 2:0 in osvojili pokal, ki ga je daroval pokrovitelj — sindikalna podružnica RLV.

Za »Vegrad« so nastopili: Jurčec, Rodič, Kraljevič, Kantar, Zepič, Govejšič, Zver, Meh, Pintarič, Bertonec.

Za »Galanterijo« pa: Kolšek, Lukman, Naroločnik, Berložnik, Vučina, Bukovec, Krajnc, Bernik, Kačičnik, Kumer, Pirečnik.

NAMIZNI TENIS

V izvedbi Partizana iz Smartna ob Paki je bilo v domu Partizana tekmovalje v namiznem tenisu. Nastopilo je osem ekip, ki so se po zanimivih borbah zvrstile takole:

1. »Vino« Smartno ob Paki
2. Kmetijska zadruga Soštanj
3. Rudnik lignita Velenje
4. Rudarski šolski center Velenje
5. Elektrarna Soštanj
6. LIK Soštanj
7. »Oljka« Smartno ob Paki
8. Opekarna Gorenje

Najboljše uvrščene ekipe so prejele darila, ki jih je pripravila sindikalna podružnica »Vina — Oljka«.

ODBOJKA

Na odbojškem igrišču v Topolšici so nastopile ekipe Topolšice, »Vegrada« in Gorenja.

Rezultati:
Topolšica : Gorenje 2:0 (15:2, 15:1)
Vegrad : Gorenje 2:1 (10:15, 17:15, 15:2)

Topolšica : Vegrad 2:0 (15:6, 15:3)
Nastopili so, za:
Topolšico: Kavnik, Kugonič, Simoniti, Zager V., Starič, Tamše in Bevc.

Gorenje: Zajc, Vranjek, Zorko, Suhadolnik, Kajzer, Terglav, Kosel in Sumer.

Vegrad: Zver, Jakovljevič, Zepič, Stojanovič, Svenda, Vučina, Supič. Pokal je osvojila ekipa Topolšice. Zelo dobro igro pa so pokazale eki-

pe »Vegrada« in »Gorenja«.

NAJBOLJSI RLV IN ZAGER

Tekmovalje je bilo v Soštanju v izvedbi občinskega strelskega odbora. Nastopilo je 9 ekip s 36 strelci. Najboljši so bili strelci rudnika lignita Velenje.

Rezultati ekip:

1. RLV	620 krogov
2. TES	589 krogov
3. TUS	562 krogov
4. Ravne	520 krogov
5. Občinska skupščina	456 krogov
6. EFE Soštanj	431 krogov
7. RSC Velenje	430 krogov
8. LIK Soštanj	420 krogov
9. Kmetijska zadruga Soštanj	403 kroge

Najboljši posamezniki pa so bili:
Roman Zager, RLV 165 krogov
Janko Sme, RLV 158 krogov
Janko Strukelj, TES 156 krogov
Zdenko Jesih, TUS 155 krogov
Ivan Ojsteršek, TES 154 krogov
Martin Obšteter, Ravne 152 krogov

SKROMNA UDELEŽBA

V delavskem klubu v Velenju so se pomerile med seboj šahovske ekipe. Največ uspeha je imela ekipa RLV. Nastopilo je pet ekip.

1. RLV I. 26,5 točk
2. RLV II. 21,5 točk
3. TES 18,0 točk
4. Vegrad 10,0 točk
5. KZ—LIK Soštanj 4,0 točk

KEGLJANJE

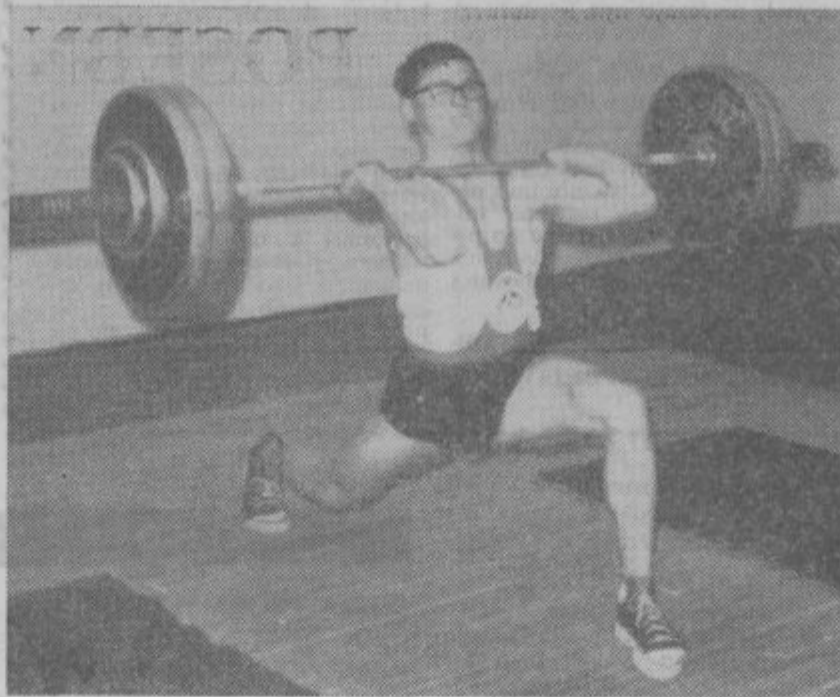
Na kegljskem v Soštanju je tekmovalo 5 ekip kegljačev. Največ uspeha so imeli kegljači rudnika lignita, ki so tudi zmagali.

Vrstni red:

1. RLV Velenje
2. Elektrarna Soštanj
3. TUS Soštanj
4. Galanterija Soštanj
5. RSC Velenje

Rekord Melanška - 340 kg

Na nedavnem mladinskem prvenstvu Slovenije v dviganju uteži so nastopili tudi dvigalci uteži iz Velenja.

Jože Zaluberšek, mladinski republiški prvak za leto 1966 v lahki kategoriji

Največ uspeha je imel FRANC MELANŠEK, ki je postavil nov državni rekord v teški kategoriji. Dvignil je v triatlonu 340 kg. Obenem pa je izboljšal tudi državni rekord v teznem dvigu na 115 kg.

Jože Zaluberšek je nastopil v lahki kategoriji in osvojil prvo mesto z rezultatom 260 kg, ter postal republiški prvak za leto 1966.

Izkazal se je tudi Tone Sušek, ki je bil tretji v srednji kategoriji z rezultatom 215 kg.

Melanšek se je skupaj z zveznim sodnikom Ludvikom Uranjekom udeležil državnega prvenstva v Splitu. Dosegel je v teški kategoriji drugo mesto z rezultatom 335 kg. Izboljšal pa je svoj državni rekord v teznem dvigu na 117,5 kg.

Tovariš Uranjek meni, da bo Melanšek v boljših tekmovalnih pogojih ponovno izboljšal državni rekord, saj na treningu dvigne v triatlonu tudi 350 kg.

KOSARKA — SLOVENSKA LIGA

»Elektra« iz Soštanja, ki je bila že nekaj kol nazaj kandidat za eno najboljših mest na lestvici je v zadnjih kolih popustila in tako ostala ob koncu prvenstva v sredini lestvice — na šestem mestu. Da je do tega prišlo krivijo igralci vodstvo kluba, ki mu ni bilo do tega, da bi se košarkarji borili za vodilno mesto na lestvici. Bali so se kvalifikacij in zvezno ligo, za kar ne bi bilo dovolj denarja.

Ne glede na kvalifikacije in zvezno ligo, ki bi se ji lahko tudi odrekli, bi ob večji podpori klubskega vodstva lahko dosegli boljše uvrstitev, morda tudi naslov republiškega prvaka.

V interesu vseh bi morala biti čim boljše uvrstitev in želja po najvišjem naslovu, saj so imeli letos tako dvanajstovico, ki bi to lahko dosegla.

Šahovske vesti

V okviru prireditve počastitve občinskega praznika je šahovski klub Velenje priredil številna šahovska tekmovanja.

MLADINSKI TURNIR

Nastopilo je osem igralcev in igralcev. Zmagal je Franc Gričnik s 6,5 točk, pred Ivanom Godcem 5,5 točk in Ivanom Hrastnikom 5 točk.

TEKMOVANJE OSNOVNIH ŠOL

V ekipnem tekmovalstvu so se med seboj pomerile osnovne šole.

Vrstni red:

1. Osnovna šola Gustava Siliha Velenje 10,5 točk
2. Osnovna šola Smartno ob Paki 9 točk
3. II. osnovna šola Soštanj 4,5 točke

Na tekmovalstvu pionirk je bila najboljša Jana Hudomal iz Ravne pri Soštanju, druga je bila Ivanka Rajšter, tretja pa Marjana Lipičnik.

PUKMAJSTER NAJBOLJSI

Na brzopoteznem turnirju je nastopilo 12 šahistov, pet najboljših pa se je zvrstilo takole:

1. Jože Pukmajster 9 točk
2. Aco Radosavljevič 9 točk
3. Ivan Mihelič 8 točk
4. Janko Osojnik 7 točk
5. Mirko Labuz 7 točk

CELJANI PRVI

V medobčinskem šahovskem tekmovalstvu so nastopile ekipe Zalca, Celja, Slovenj Gradca in Velenja.

Vrstni red:

1. Celje 75,5 točk
  2. Slovenj Gradec 67,0 točk
  3. Zalec 44,5 točk
  4. Velenje 29,0 točk
- I. H.

Lesonit prvak, Elektra šesta

KONCNA LESTVICA SLOVENSKE KOSARKARSKE LIGE

Lesonit	18	17	4	1246:1037	28
Ilirija	18	13	4	1275:1068	26
Maribor 66	18	13	5	1167:1031	26
Rudar	18	10	8	1206:1156	20
Maribor	18	9	9	1506:1169	18
Elektra	18	9	9	1112:1155	18
Jesenice	18	9	9	1165:1221	18
Trnovo	18	7	11	1011: 999	14
Ljubljana	18	5	13	1105:1248	10
Triglav	18	1	17	967:1355	1

Telesni kulturi mesto, ki ji gre

USMERITVE »PREKO MNOŽIČNOSTI H KAKOVOSTI«?

Vsekakor! Množičnost telesne kulture je pri tem potrebno posebej osvetliti kot odraz življenjske in kulturne ravni ter potreb ljudi. Pri takem obravnavanju množičnosti pa velja posebej omeniti osnovno načelo, da mora biti množičnost vsem, ki delajo na področju telesne kulture, prva naloga. Sele ob množičnem vključevanju vseh starostnih skupin in zlasti vseh kategorij ljudi bo telesna kultura lahko bolj upravičeno zagovarjala svojo »ceno« in zahtevala od družbe ne le podporo, temveč ustrezen delež narodnega dohodka, ki ji gre zaradi pozitivnih vplivov na velik del občanov.

O KATERIH PROBLEMIH PA BO KONFERENCA POSEBEJ RAZPRAVLJALA?

V Ljubljani bo v kratkem zasjedala konferenca Republiške zveze za telesno kulturo, ki bo med drugim obravnavala tudi nadaljnji razvoj in sploh položaj telesne kulture v našem družbenem razvoju. Ker se tudi v naši občini vedno pogosteje srečujemo s temi problemi, smo zaprosili predsednika občinske zveze za telesno kulturo Edvarda Centriha, ki bo delegat naše občine na tej konferenci, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

KAJ BO PO VAŠEM MNENJU GLAVNA NALOGA KONFERENCE?

Republiška konferenca bo predvsem morala jasno in določeno načrtati pot bodočemu razvoju telesne kulture. Pri tem ne bo mogla mimo že znanih, a v praksi vse premalo uporabljenih, načel socialistične družbe o vrednotenju telesne kulture. Ta načela so sicer jasna in predvsem nesporna. Doslej pa so bila in so žal še, le na papirju. Skrajni čas je že, da ta načela in ideje zaživijo tudi v stvarnosti. Pri tem ne bomo mogli mimo dejstva, da je telesna kultura sestavni del splošne socialistične vzgoje in neločljivi del družbenega ter življenjskega standarda.

ALI PRI NAS SE VEDNO IZHAJAMO NA PODROČJU TELESNE KULTURE IZ SPLOSNE

Ugotavljamo, da razvoj celotne telesne kulture dejavnosti zaostaja za družbenim razvojem. To zlasti velja za šolsko telesno vzgojo. Zato bo nedvomno mnogo razprave posvečene problemu telesne vzgoje na šolah vseh stopenj. Naj na tem mestu omenim ugotovitve, ki jih v tej zvezi omenjajo teze, ki so v razpravi in o katerih smo že razpravljali z nekaterimi telesno vzgojnimi pedagogi naše občine. Vsi namreč ugotavljamo, da kljub jasnim smernicam raznih posvetovanj, obeh kongresov telesne kulture, šolski reformi, priporočilom raznih kulturnoprosvetnih organov od občinskih do zveznih, prav šolska telesna kultura ni našla ustreznega mesta v celotnem vzgojno-izobraževalnem procesu. Vzroke za to moramo nedvomno iskati v napačnem vrednotenju in obravnavanju tega vzgojnega področja. Še najbolj pa morda ravno v objektivnih pa tudi v subjektivnih razlogih, ki onemogočajo uresničenje naprednih pogledov.

Drugi problem o katerem bo govora na konferenci je problem rekreacije v delovnih in drugih okoljih. Tu gre za to, da skušamo osnovne probleme rekreacije obdelati povezano z aktivnim počitkom delavcev med delom, v dnevnem prostem času, med tedenskim oddihom in letnim dopustom. Pri tem pa moramo povzeti organizacijo oziroma tak način »rekreiranja«, da ne bo prvotno zamišljeni rekreativni značaj prešel v ožji tekmovalni šport.

ALI BO KONFERENCA OBRAVNAVALA TUDI DEJAVNOST

TELESNOKULTURNIH ORGANIZACIJ?

Nedvomno! Tu bo seveda največ razprave o sedanji vlogi osnovne celice delovanja na področju telesne kulture (društva, sekcije, klubi). Potrebno bo seveda razpravljati tudi o načelih samoupravljanja kot osnovnem družbenem in političnem odnosu v telesni vzgoji. Ne moremo namreč mimo tega, da se tudi v telesni vzgoji uveljavljajo razne metode birokratskega vodenja družtev po samovolji posameznikov, ki aktivnega članstva ne prepuščajo k odločanju o perečih problemih telesne kulture oziroma društva kot takega.

KAKO BO V BODOČE S FINANCIIRANJEM TELESNE KULTURE?

O tem vprašanju lahko konferenca zavzame le določena stališča, medtem ko morajo zvezni in republiški predpisi določiti način financiranja. Dosedanji način financiranja, kljub neštetim poskusom iskanja raznih oblik, ni zadovoljil. Glavni vir financiranja so bile doslej skromna proračunska sredstva. Ni odveč če dodam, da je gospodarska reforma v nemajhni meri, ob zmanjšanju celotnih proračunskih sredstev, prizadela prav področje telesne kulture.

Ravno zaradi tega se bomo zavzemali za točno zajamčena sredstva, pri čemer hočemo, da se pri financiranju jemlje telesno vzgojo kompleksno. Gre tu za financiranje gradnje, zlasti pa vzdrževanje športnih objektov, za vzgojo kadrov in končno za financiranje same telesnovzgojne dejavnosti, pri čemer ne gre zanemariti niti tekmovalnega športa pa vrhunškega športa.

KAJ BI PO VAŠEM MNENJU MORALI STORITI, DA BI POSTALA TELESNA VZGOJA RES MNOŽIČNA?

Menim, da je za uresničevanje resnične množičnosti v telesni kulturi, mimo vseh pogojev, predvsem pa pogojev materialnega značaja, potrebno okrepiti propagando za aktiven odnos mladine in ostalih občanov do telesne vzgoje in športa pri čemer mora propaganda biti predvsem načrtna. Šolska telesna vzgoja pa mora, kot osnova celotni telesni vzgoji, predvsem pristopiti k bolj intenzivnemu telesnovzgojnemu oblikovalnemu delu ter k istočasni privzgoji telesno-kulturnih navad, da ne bo preveč »vsega po malem« nič na načrtnega in dalekosežnega za nadaljnji razvoj mladega človeka.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V VELENJSKI OBČINI SO SE JULIJA POROČILI:

— KRIZ Josip, sprevednik iz Sikirevec 28 in JEZERNIK Silva, delavka iz Silove 24.
— TANJSEK Anton, električar iz Hrastovca 48 in ROGOVNIK Jožefa, krojaška pomočnica iz Hrastovca 20.
— KOLAR Peter, rudar iz Rogatca 41 in STEINER Terezija, trgovska pomočnica iz Velenja, Saleška 20.
— JEVSNIK Jože, usnar iz Velenja, Celjska 25 in GASPER Alojzija, delavka iz Smartna 70.
— JERNEJSEK Leopold, mizarški mojster iz Celja, Ljubljanska 3 in TOVORNİK Antonija, natakarica iz Celja, Ljubljanska 3.
— TANDARA Josip, rudar iz Bekteža 36 in NAVODNIK Marija, delavka iz Velenja, Koroška 72.
— STOJANOVIC Aleksander, absolvent filozofije iz Maribora, Partizanska 73 in KISOVEC Ida, vzgojiteljica iz Ljubljane, Linhartova 62.

MESECA AVGUSTA PA SO SE POROČILI:

— KUMPERGER Ivan, strojni tehnik iz Stor 12 in LUZAR Stefanija, profesor iz Stor št. 12.
— PRUSCH Friderik Kari, študent iz Slovenj Gradca, Meškova 3 in KOMPAN Ljudmila, strokovni učitelj iz Soštanja, Heroja Roznana 2.
— BLAGOTINSEK Franc Viktor, električar iz Velenja, Stanetova 25 in KUNST Ksenija, kmetijski tehnik iz Velenja, Tomšičeva 28.
— REBERNIK Stanislav, strojni ključavničar iz Skal 116 in KOS Marija, krojaška pomočnica iz Velenja, Štandrova 9.
— GOJEVIC Ante, uslužbenec iz Velenja, Tomšičeva 16 in KNEZEVIĆ Elfrida, farmacevtski tehnik iz Skal 108.
— ARTELJ Oto Franc, uslužbenec iz Zalca 57 in NAHTIGAL Amalija, računovodja iz Gomilakega 9.
— TROBINA Kari, rudar iz Podgorja št. 8 in GUNZEK Ivana, gospodinja iz Soštanja, Goriška 16.
— RAZBORSEK Edvard, delavec iz Dobriše vasi 9 in TRUSNOVEC Milena, tehnični risar iz Celja, Kersnikova 22.

— KOTNIK Jožef, rudar iz Velenja, Kersnikova 3 in JUG Marija, delavka iz Soštanja, Metličce 35.
— SESEL Ivan, klepar iz Velenja, Kajuhova 10 in PRAPROTNİK Angelca, trgovska pomočnica iz Velenja, Čopova 14.
— REPNIK Pavel, strojni ključavničar iz Velenja, Koroška 27 in DOBOVIČNIK Marija, kuharica iz Velenja, Koroška 27.
— BRECL Franc, rudar iz Liboj št. 6 in KRIZAN Terezija, delavka iz Liboj št. 6.
— OBREZ Jožef, rudar iz Loke 77 in DRGAR Pavla, delavka iz Velenja, Serčerjeva 4.
— VODOVNIK Rajmund, rudar iz Velenja, Jurčičeva 4 in MAVC Marija, trgovska pomočnica iz Velenja, Koroška 58.
UMRLI SO:
— CREP Ana, gospodinja iz Paškega Korjaka št. 4, stara 69 let.
— DOMJANIĆ Josip, učenc RSC iz Okroglega vrha 27, star 18 let.
— ČANČ Anton, rudarski upokojenec iz Plešiva 14, star 56 let.
— FRISKOVEC Neža, soc. podpiranka iz Saleka 32, stara 90 let.
— ČUDA Jože, posestnik iz Arnač št. 11, star 75 let.
— KORTNIK Terezija, družinska upokojenka iz Podgorja 19, stara 84 let.
— HLASTEČ Terezija, gospodinja iz Velenja, Serčerjeva 2, stara 54 let.

— VERTACNIK Ivan, rudar iz Velenja, Koroška 41 in CERKOVNIK Ljudmila, delavka iz Hrastovca 47.
— BRODEJ Franc, rudar iz Velenja, Tomšičeva 16 in KADLIČEK Anica, delavka iz Velenja, Celjska 48.
— HLIS Ivan, električar iz Gaberk 58 in STEFANIĆ Mihaela, delavka iz Polzele 62.
UMRLI SO:
— PAVSE Filip, upokojenec iz Zerjave 7, star 62 let.
— SMID Vladimir, odvetnik iz Soštanja, Kajuhova 10, star 60 let.
— JUVAN Franc, upokojenec iz Topolšar št. 131, star 64 let.
— CERENIJAČ Ferdinand, upokojenec iz Raven št. 89, star 62 let.
— ČAS Ana, gospodinja iz Gaberk št. 61, stara 75 let.
— VAJDL Angela, prevzitarica iz Belih vod št. 45, stara 65 let.
— TANJSEK Stanko, električar iz Hrastovca 51, star 34 let.
— CERNEVESEK Janez, soc. podpiranec iz Saleka 32, star 62 let.
— SILIH Ana, gospodinja iz Podkrajja pri Velenju št. 7, stara 65 let.

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE VELENJE
Oddelek za notranje zadeve
Številka: 2-21-31/1966
Datum: 5. 10. 1966

RAZGLAS

Po 6. točki navodila o postopku za najdenimi predmeti (Uradni list FLRJ, št. 59/49) objavlja oddelek za notranje zadeve Skupščine občine Velenje, da so bili na območju mesta in okolice Velenja in Soštanja najdeni spodaj navedeni predmeti:

1. moško kolo znamke ROG-TAURING, najdeno v Velenju;
  2. žensko kolo znamke TOURING;
  3. gotovina v denarju, najdena v Soštanju;
  4. ključni motornega kolesa z izvijačem, najdeni pri starem jasku;
  5. 6 svežnjevi ključev (dva svežnja v etuiju) med njima ključ od blagajne št. 20659/15;
  6. moško kolo znamke ROG, DIAMANT, ROG, neznane znamke in znamke ROG, najdena v okolici Soštanja;
  7. sekirica, najdeni pred gostilno »Kmečki dvorec« v Soštanju;
  8. moško kolo znamke SPORT, žensko kolo znamke SPORT, moško kolo znamke SPORT, moško kolo znamke ROG-SPORT, moško kolo znamke VESTA, moško kolo znamke ROG, moško kolo znamke EXSTRA, moško kolo znamke ROG, moško kolo znamke WANDERER in moško kolo znamke SPORT-ROG.
  9. otroška torbica, najdena v sprejemni pisarni občine.
- Prosimo lastnike zgoraj navedenih predmetov, da jih dvignejo pri oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Velenje v roku 6 mesecev po objavi tega razglašja. Po tem roku bodo ti predmeti last družbenega premoženja. Izgubljene predmete lahko dvignete vsako sredo popoldan.

Načelnik
Martin Tovornik I. r.

MALI OGLASI

PREKLICIJEM

● Veljavnost plačilnega kartončka RLV številka 159. Alojz Razgoršek, Salek 63.

● Veljavnost plačilnega kartončka RLV številka 84 preklicuje Martin Blažiček, Tomšičeva 21, Velenje.

STANOVANJA

● Samski mlajši-moški s fakultetno izobrazbo išče opremljeno sobo v Velenju. Zeljena je tudi ostala oskrba. Ponudbe pošljite v uredništvo.

PREKLICIJEM IZREČENE BESEDE

● Marija Smon iz Laz št. 3 občina Velenje, obžalujem vse besede, ki sem jih izrekla proti Antonu Sramlu in njegovi ženi Zofiji in se jima zahvaljujem, da sta odstopila od kazenskega postopka.

● Marija Bizjak iz Velenja, Kersnikova 7, obžalujem izrečene besede, da je Leopoldina Tamše podkupila predsednika hišnega sveta Gasperja Šimeka in se ji zahvaljujem, da je odstopila od nadaljnega postopka.

● Terezija Vadlan in Pavel Vadlan preklicujeva žaljive besede, ki sva jih izrekla proti Angeli Končnik iz Velenja, Koroška cesta 18 in se ji zahvaljujemo, da je odstopila od kazenskega postopka.

● Jožica Podojsteršek iz Velenja preklicujem besede za katere sem dejala, da jih je izrekla Ela Pevec.

PRODAM

● Zaradi selitve: hladilnik, radio-aparat, luščilec in sesalec. Ivan Marsel, Tomšičeva 26a II, Velenje.

● Ugodno pletilni stroj, tudi za večbarvne vzorce. Stiplovšek, Saleška 22, Velenje.

SERVIS — garancijo, montažo, navodila in informacije za PRALNE STROJE, vam nudi GAJSEK, Velenje, Jenkova 5.

KINO

KINO SVOBODA VELENJE

Dne 20. in 21. oktobra
»GIUSEPPE V VARSAVI«
poljski film

Dne 22. in 23. oktobra
»PRIVATNO ŽIVLJENJE BB«
francoski, barvni film

Dne 25. in 26. oktobra
»NEDELJA V NEW YORKU«
ameriški, barvni film

Dne 27. in 28. oktobra
»FANTOM«
francoski, barvni, CS film
Dne 29. in 30. oktobra

ZAHVALA

Pri prometni nesreči je izgubil življenje naš sin in brat

PAVEL ŽOHAR

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo pa smo dolžni njegovim stanovskim tovarišem kakor tudi ostalim članom kolektiva rudnika lignita Velenje, izdelovalnice gumiranega papirja, »Vegrada« in prostovoljnemu gasilskemu društvu Velenje.

Zalujoči: oče, bratje Štefan, Milan, Rudi združenimi, Ivan in sestra z družino.

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

Lastnik in izdajatelj: Občinski odbor SZDL Velenje — Urejuje uredniški odbor: Ivan Fijavž, Franjo Kljun, Franc Lesnik, Maks Medved, Ljuban Narak, Milan Sterban, Jože Tekavec, Maruša Trampus, Alojz Zavolovšek in Rudolf Zevart — List izhaja vsak drugi četrtek — Posamezna številka stane 39 novih par ali 39 starih dinarjev — Letna naročnina 7 novih dinarjev in 50 novih par ali 750 starih dinarjev, polletna naročnina 3 nove dinarje in 75 novih par ali 375 starih dinarjev. Naročnina se plača vnaprej na tekoči račun: 5074-8-369 pri SDK, eskpozitura Soštanj — Naslov uredništva: SALEŠKI RUDAR, Velenje, Titov trg 2, poštni predal 89, telefon 8-50-87 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tisk in kšilje: GF Celjski tisk Celje.